

Jašubeg en Jered

novice iz Drugotnosti

**Srečno novo
leto 2013!**

**Vau! Preživeli smo
21. 12. 2012!
Ni bilo konca sveta.**

Jašubeg en Jered

ISSN 1855 - 6434

Fanzin za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti

Izdajatelj in urednik:

Bojan Ekselenski

Ljubljanska cesta 5A, 3000 Celje

Društvo Zvezdni prah Maribor

Stritarjeva 24, 2000 Maribor

GSM: +386 40 642 356 (Bojan)

E-pošta: bojan.ekselenski@gmail.com

Internet: www.drugotnost.si

Preostalniki:

Oblikovanje: Andrej Ivanuša

Uredniški odbor: Amedea M. Ličen

Naslovnica:

Explosion (Orange iPad wallpaper)

Thomas Béal, Orleans, Francija

Copyright © 2012 Bojan Ekselenski

Vse pravice pridržane.

Besedila, slike in oblikovne rešitve
je prepovedano kopirati na kakršenkoli
način brez dovoljenja izdajatelja.

NOVOPEČENI

■ Kje ste novi avtorji?

Verjamem, da je v Sloveniji precej ljubiteljev in ljubiteljic fantazije, znanstvene fantastike in hororja, ki imajo tudi ustvarjalno energijo. Žal nimamo nobenega periodičnega glasila, ki bi redno objavljal in s svetovanjem pomagalo avtorjem pri njihovih prvih korakih v svet ustvarjalnosti. Prav Jašubeg en Jered torej orje ledino.

■ Kaj lahko avtorji pričakujete?

Vsako delo bo šlo skozi nekaj rok. Prvo sito je pravopisno, torej skladnja in pomenoslovje. Nadalje gre skozi vsebinsko pretresanje. Ne bomo iskali napak, temveč kvaliteto. Objavili bomo dve ali tri najkvalitetnejše zgodbe. Objavili bomo zgoščeno oceno vsakega prispevka dela, pri čemer bomo avtorjem svetovali, kako naprej.

■ Kam poslati svoje umetnine?

Svoje umetnine pošljite na e-naslov:
bojan.ekselenski@gmail.com

PREBERITE V TEJ 'DEBELI' ŠTEVILKI ...

Uspelo nam je! Pripravili smo prvi SICON 2012 v Celju! S konvencije spekulativnih umetnosti poročata Bojan Ekselenski in Andrej Ivanuša (fotografije). Prav tako smo na konvenciji razstavili dela šestih slovenskih ilustratorjev in umetnikov, ki jih predstavljamo v posebnem članku.

⇒ *Več na straneh od 6 do 11*

Tokrat je Bojan ocenil štiri filmske umetnine, tri na DVD in eno v kinu. Andrej pa je prispeval prve poglede na knjigi Votlina skrivnosti in zbir slovenske fikcije Zvezdni prah 2012. Ob petdesetletnici Jamesa Bonda smo pregledali, kaj se je v teh letih nabralo. Sledi ocena »novopečenega« Nejca Kavke in njegove novelice Spopad frenglov.

⇒ *Več na straneh od 12 do 24.*

Preberite zanimiv intervju z Zeussom Bezanyjem in ocenite sami ali je to fikcija ali čisto pravi in zaresen intervju.

⇒ *Več na straneh od 25 do 27.*

V rubriki »pogledi« preberite portret pisatelja Josepha Rudyarda Kiplinga, avtorja knjige Mavgli - deček iz džungle. Za poslastico smo dodali še prevod (prič v slovenščino) njegove pesmi Cold Iron iz knjige Reward and Fairies.

⇒ *Več na straneh 28, 29 in 47.*

V rubriki »izobraževanje« sledi že četrto nadaljevanje o filmskih medvezdnicah. Tokrat je govora o legendarnih vesoljskih plovilih iz serije Star Wars s Tisočletnim sokolom na začelju.

⇒ *Več na straneh od 30 do 35.*

Kratke zgodbe so prispevali Miha Mazzini, Vid Pečjak, Majda Arhnauer Subašič in Andrej Ivanuša.

⇒ *Več na straneh od 38 do 47.*

OCENJEVALNI STANDARDI

Za ocenjevanje filmov v kinu in na DVD ter knjig uporabljamo naslednja merila:

Film v kinu:

- 2,0 - zgodba (njena izvirnost, izvedba v scenarističnem pomenu, ipd.),
- 1,5 - izvedba (glasba, režiserski prijemi, kamera, posebni učinki),
- 1,0 - igra (verodostojnost igre, vživetost v vlogo, prepričljivost, ipd.).
- 0,5 - tehnična kvaliteta izvedbe (3D, kvaliteta slike, zvoka).

DVD film:

- 2,0 - zgodba (isto, kot pri filmu v kinu),
- 1,0 - igra (isto, kot prej),
- 0,5 - oprema škatle (bonusi, kvaliteta ovtika, dodatne vsebine),
- 0,5 - razmerje cena / kvaliteta (kaj dobiš za zahtevan denar),
- 1,0 - tehnična kvaliteta dobljenega (kvaliteta slike, zvoka).

Knjiga :

• VSEBINA (max. 5,0)

- 3,0 - zgodba (njena izvirnost in neno vodenje od začetka do zadnje strani),
- 1,0 - izvedba ideje (žanrska umeščenost, preseganje ali stavljanje žanrov)
- 1,0 - podajanje zgodbe (jezikovna všečnost, izvirnost, jezikovna barvitost v skladu z zgodbo, ipd.).

• OBLIKA (max. 5,0)

- 2,0 - oblikovanje (kako je knjiga oblikovana, prelom knjige, ipd.),
- 2,0 - spletna podpora in vsebinski dodatni bonbončki,
- 1,0 - dobljeno za denar ali razmerje cena / kvaliteta (kaj dobiš za svoj denar v primerjavi s primerljivo konkurenco).

Najvišja možna ocena v vseh primerih je 5! Tako, zdaj veste kakšna so merila. Pri vsakem opisu bo analiza, kje je izdelek dobil in kje izgubil ter seveda skupna ocena.

PREŽIVELI SMO APOKALIPSO

Bojan Ekselenski

Ljubitelji zarot, duhoviteži vseh barv in oblik, malce trčena pisana populacija iskalcev terminacije človeštva so se 22. decembra zbudili s hudim mačkom. Dan prej se je iztekel rok za izvedbo trajne terminacije sveta. Za *prmejdus* so to pričakovali na osnovi majevskega koledarja.

Žal pa so vsi ti ljubitelji koncev vseh koncev pozabili, da se po zaključku enega obdobja vedno začne drugo obdobje. Ko se izteče eno tisočletje, se pač začne naslednje. Saj imamo prakso s prehodom iz leta 1999 v 2000. Tudi takrat so nas strašili in nekateri so zaradi milenijskega hrošča mastno kasirali.

Zdaj imamo opravek z »majevskim hroščem«. Maji so pač čas merili po svoje. Koledar so uredili tako, kot so ga. Ako bi majevska civilizacija še živelala, bi imeli 22. decembra samo mačka po slavju prehoda iz enega v drugo obdobje. Morebiti bi žrtvovali nadpovprečno veliko devic in ujetnikov, a

RAZPIS ZA OBJAVO SPEKULATIVNIH ZGODB IN PESMI 2013

Novembra 2012 smo uspešno izdali prvo zbirkovo spekulativnih zgodb in pesmi **ZVEZDNI PRAH 2012 - letni zbir slovenske fikcije**. O vsebini in drugem je več napisano na naslednjih straneh fanzina.

RAZPIS ZA LETO 2013

Društvo ustvarjalcev spekulativnih umetnosti ZVEZDNI PRAH, Stritarjeva 24, Maribor, razpisuje netekmovalni natečaj za objavo spekulativnih zgodb in pesmi za drugo zbirkovo spekulativnih zgodb **ZVEZDNI PRAH 2013 - letni zbir slovenske fikcije**. Namen natečaja je pridobiti kvalitetna dela za objavo.

Zaključek drugega natečaja je **30. september 2013**. Zbirka bo izšla predvidoma v novembru 2013. Na natečaj pošljite vašo zgodbo ali pesmi s področij:

- znanstvena fantastika,
- fantazija,
- horor (grozljivka),
- in/ali kriminalka.

naslednji dan bi se življenje nadaljevalo po starem. Majev pa ni več. Imamo pa naše duhovno izročilo, ki ves čas straši s koncem časov. Naša zahodna civilizacija sicer nima koledarja, ki se izteče, vendar pa smo od Židov podedovali idejo šemit. V tej ideji pa konec ni tako zabaven, kot pri Majih. Konec šemite pomeni generalno čistko, ko Bog presteje naše in manj naše.

A lepota šemit je, da se nikoli ne more natančno izračunati datum zaključka veselice. Človeštvu se bo nekega dne iztekel rok trajanja, a gotovo ne 21. 12. 2012.

Če slučajno ta prispevek berete nad zelenimi poljanami, obdani z omamnimi vonjavami, sonce vam sije v obraz in vas prijetno greje, ste v nebesih in se je prerokba uresničila. Druga možnost je še, da ste pokadili kaj primerjnega ...

Skratka, lepo se še naprej imejte in v imenu uredništva vam želim srečno in zdravo novo leto 2013.

ZVEZDNI PRAH 2013

Letni zbir slovenske fikcije

Zgoda naj bo dolžine največ 24.000 besed (ali 96 strani ali 6 avtorskih pol ali 172.800 znakov s presledki). Pesmi naj bodo največ tri, poljubne dolžine. Besedilo naj bo v elektronski obliki (DOC, DOCX, ODT, ipd.) in naj bo pripravljeno skladno s standardi, ki so objavljeni na naši internetni strani www.zvezdni-prah.si (Delavnica Prva stran).

Komisija v sestavi Amedeja M. Ličen, Ruža M. Barič, Bojan Ekselenski in Andrej Ivanuša, ki so vsi člani društva, bo ocenila vse prispele zgodbe ali pesmi in se odločila o uvrstitvi besedila v izbor. Na njihovo odločitev pritožba ni možna. Avtorji prejmejo kratko sporočilo o izboru/neizboru v roku 30 dni od dneva zaključka natečaja. Z izbranimi avtorji bomo sklenili ustrezno avtorsko pogodbo o brezplačnem odstopu besedila.

Gradivo pošljite v elektronski obliki na e-naslov info@zvezdni-prah.si ali v drugi digitalni obliki (USB ključek, CD) na naslov:

Društvo ZVEZDNI PRAH
Stritarjeva 24, 2000 Maribor.

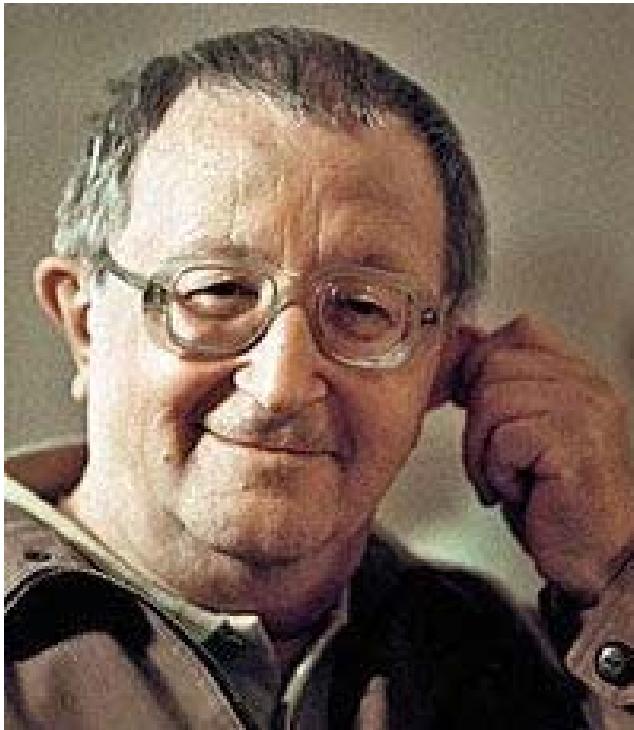
BORIS NATANOVČ STRUGACKIJ

Odšel je eden od velikanov ZF literature

V St. Petersburgu, Rusija je 19. 11. 2012 za posledicami srčnih težav umrl Boris Strugackij, ki je s svojim bratom Arkadijem ustvaril nekaj izjemnih ZF del. Mogoče je najbolj znano delo *Piknik na robu ceste*, ki ga je prelil v film *Stalker* režiser Andrej Tarkovsky. Film morebiti poznate, vsaj po imenu, če spremljate sceno računalniških iger. Pred časom je namreč nastala tudi istoimenska igra. Njegov opus je izjemen. Naj naštejem naslove prevedenih del:

- Časovni pohajkovalci (Založba Blodnjak, 2002)
- Hrošč v mravljišču (Tehniška založba, 1986)
- Piknik na robu ceste (Prešernova družba, 1983)

Ob tem je nekaj njegovih zgodb na voljo tudi v raznih zbirkah zgodb, ki pa so vse bolj ali manj v srbo-hrvaškem jeziku. Prav bi bilo, da dobimo prevedno še kakšno njegovo delo. V Slovenski kinoteki je na voljo še preveden scenarij filma *Stalker*. (BE)

FANZIN JASHUBEG EN JERED V ANGLEŠČINI

V letošnjem letu smo pripravili posebno številko fanzina Jašubeg en Jered ob evropski konvenciji EUROCON 2012 ZAGREB v slovenski in v angleški verziji. Slovenska je izšla konec junija 2012, angleška pa sredi novembra 2012.

Številka v angleščini je dosegla izjemen odziv v evropskem in v svetovnem merilu. Cheryl Morgan, direktorica fundacije BristolCon, lastnica založbe Wizard's Tower Press in knjigarne Wizard's Tower Bookstore, urednica spletnega revije *Salon Futura*, ustanoviteljica in predsednica *Science fiction & Fantasy Translation Awards*, predsednica *San Francisco Science Fiction conventions, Inc.*, se je o našem fanzinu razpisala na svojem blogu in dodala še link na fanzin v PDF obliki. Obisk na naši internetni strani je takoj narasel. V dveh urah je bilo preko 50 klikov. Cheryl omenja tudi mednarodne nominacije ... Na njeno pisanje se je že odzvalo nekaj fanov iz vsega sveta z navdušujočimi komentarji. Torej smo, drage sodelavke in sodelavci pri projektu Jašubeg en Jered, na pravi poti. (BE)

HOBBIT NA FILMU - OD 14.12.12 NAPREJ

The Hobbit: An Unexpected Journey; domišljjska pustolovščina - Dolžina: 2h 49min

Režiser fantazijske sage Gospodar prstanov nas znova popelje v Srednji svet, v čas pred vojnami za prstan Mogote. Mladi hobit Bilbo uživa življenje v mirnem in zakotnem Šajerskem, ko nekega dne na njegova vrata potrka čarovnik Gandalf. S seboj pripelje družino trinajstih škratov pod vodstvom neustrašnega Thorina. Njihov načrt pa je pohod proti Samotni gori, kjer se želijo spopasti z zlob-

nim zmajem Smaugom. Bilba premaga radovednost in v nasprotju s hobitsko zapečarsko tradicijo se odpravi na nepozabno dogodivščino s škrati.

Scenarij: Fran Walsh, Philippa Boyens, Peter Jackson in Guillermo del Toro po romanu J.R.R. Tolkiena; Režija: Peter Jackson ; Igrajo: Elijah Wood, Martin Freeman, Hugo Weaving, idr. (AI=

O ŽIVLJENJU, VESOLJU IN SPLOH VSEM

NOV PLANET UCF-101

Teleskop Spitzer je julija 2012 odkril nov eksoplanet (planet izven našega osončja). Od nas je oddaljen okrog 33 svetlobnih let in kroži okrog zvezde XXXXX. Njegova orbita je na zelo majhni razdalji od zvezde, rdeče pritlikavke, in jo tako obkroži v 1,4 našega dneva, kar je neverjetno hitro. Kroži namreč na razdalji, ki znaša 7-kratno razdaljo med Zemljo in Luno in s tem je seveda mnogo bližje kot je Merkur našemu Soncu. Premer ima 8.400 km, kar je le 2/3 zemljinega premera, vendar je zaradi bližine njegovega sonca zelo vroč, njegova površina se segreje tudi na 600 stopinj C. (AI)

PRVA ČLOVEŠKA KOLONIJA NA MARSU ŽE LETA 2023

»Na Marsu bo leta 2023 oblikovana prva človeška kolonija«, so zapisali na internetni strani <http://mars-one.com>. Po njihovem ne bomo samo poslali ekspedicije, temveč bomo kar oblikovali prvo naselbino in kolonijo na rdečem planetu.

Za izvedbo tega načrta so oblikovali fundacijo Mars-One, kjer lahko sodeluje vsak Zemljjan, ki ga zanima naselitev Marsa. Namen organizacije je, da najprej na Mars pošlje bivališče, ki bo oblikovano

tako, da sprejme nove stanovalce vsaki dve leti. Da bi to uresničili, so razvili natančen načrt, ki temelji na obstoječih tehnologijah. Trdijo, da je to ekonomsko in logistično uresničljivo ob pomoči vseh podjetij, ki se sedaj ukvarjajo z vesoljskimi potovanji in tehnologijami.

Povabili so vse, da prispevamo k uresničitvi sanj, da delimo njihovo navdušenje, napore in načrte s prijatelji, znanci, proizvajalci, izumitelji, itd. Morda bi lahko tudi vi sami postali bodoči potniki na Mars. (AI)

NOV PLANETARIJ V SLO

(Avtor: JJ Primož, sep. 2012.)

Hej dekleta in fantje, mogoče bo to tudi za vas zanimivo. Med počitnicami sem zašel v Kostanjevico na Krki, kjer je imel en tip čisto zaresen planetarij. Zadeva je ful dobra. Priporočam. Več:

<http://www.planetarium.si>

KSEVT VITANJE

Kulturno središče vesoljskih tehnologij (KSEVT) v Vitanju je v dveh mesecih obiskalo 7000 obiskovalcev. V futuristični stavbi, ki je delo slovenskih arhitektov, je mogoče videti tudi satevit Sputnik in vesoljske obleke, ki so jih za leto dni posodili Rusi. (AI)

SI.CON 2012:

MISIJA SLOVENSKA KONVENCIJA

Poroča Bojan Ekselenski

SiCon 2012 je bil prva resna konvencija po precej dolgi pavzi, ki je zazevala od trenutka, ko se organizator Konfuzije ni šel več organizacije konvencij.

Historični nauk

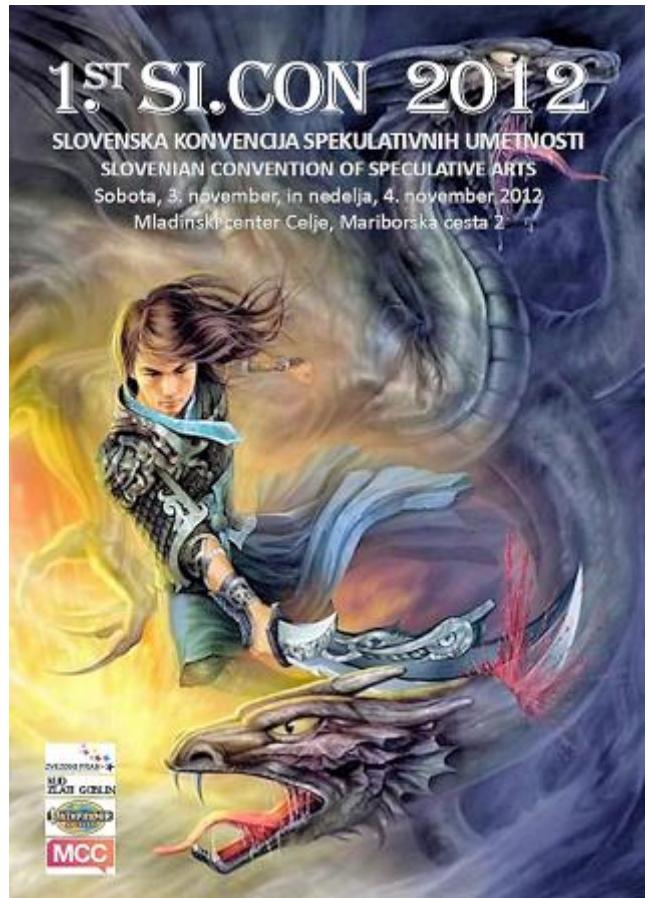
Kratki pregled zgodovine, ki sledi, je podan v najbolj grobih potezah, zato naj vam služi samo kot nekakšen uvod in ne naštevanje historičnih faktov.

Zadnji pomemben dogodek na področju ZFF je bil v Sloveniji davnega 1983, ko se nam je v Cankarjevem domu zgodil Eurocon 1983. To so bili zlati časi slovenske ZFF scene. Imeli smo odlično založbo (Tehniška založba Slovenije (TZS) – ESFS nagrada za najboljšo založbo), kar nekaj društev ljubiteljev (napr. Konstelacija v Celju), eseistov (Drago Bajt – ESFS nagrada za najboljši esej), avtorjev (Miha Remec, Vid Pečjak, Bojan Meserko, Edo Rodošek – naštrel sem samo te, ki so mi takoj padli na um) in organizatorjev na sceni (Žiga Leskovšek, Bojan Meserko in še mnogi drugi).

Potem je prišla osamosvojitev in konec slovenske ZFF pravljice. Pravzaprav mnogim še danes ni čisto jasno, kaj se je zgodilo, toda ZFF je kmalu postala obsojena na marginalo, TZS se je preoblikovala in ven je izpadlo zalaganje ZFF knjig, kulturniška srenja se je porazdelila v klane in iz teh klanov so izpadli avtorji ZFF literature. Prišli smo tako daleč, da velja ZFF literatura na prelomu tisočletja v slovenskem kulturnem prostoru za

Mladinski center Celje — atrij

Plakat konvencije - zmaju smo odsekali prvo glavo

nekaj slabega, nekakovostnega, pravzaprav za nič-vreden šund, s katerim se »resni« literati ne ukvarjajo. Naenkrat so Miha Remec, Vid Pečjak in ostali, prej deležni resne pozornosti, ostali brez resne založniške podpore. Dotok mladih avtorjev in avtoric se je v tem desetletnem vakuumu ustavil. Bojan Meserko je s svojim Založniškim ateljejem Blodnjak (p)ostal obrobna butična založba – zadnja zbirka domačih ZFF del je izšla leta 2004, domači avtorji so izpadli iz nabora pomembnih domačih založb. Te so se usmerile izključno v tuje hite (Somrak, Harry Potter, Vampirska akademija, Pesmi ledu in ognja, ...). Izginila je tudi ustrezna stroka. Jakob J. Kenda je sicer spisal knjigo na osnovi doktorske disertacije Fantazijska književnost, a v njej popolnoma ignorira domača dela, pravzaprav trdi, da jih ni.

Seveda so izginila tudi društva ljubiteljev, s tem

1. ST SI.CON 2012

Vratar Jani zbir prostovoljne prispevke in prodaja srečelov (prva nagrada je bil panoramski polet z letalom nad Celjem) ter kekse vseh okusov, ki so jih spekle članice in člani KUD Zlati Goblin.

povezane prireditve in ljubiteljske publikacije. Slovenija ni imela do Konfuzije leta 2007. Takrat je prišlo do prvega poskusa obujanja scene, ko je nastopila Prizma. Žal je Konfuzija plesala samo dve pomladi in leta 2008 je bila ta prireditev ukinjena. Prizma pa je po odhodu Tanje Cvitko leta 2009 odšla na čakanje, skupaj z društvenim glasilom Neskončnost.

Slovenska ZFF je tako že nekako 10 let obsojena na životarjenje na obrobju, daleč od oči kulturne javnosti, ki tovrstno umetnost ne pojmuje kot umetnost, temveč razvedrilni šund, nevredne vsakršne strokovne in drugačne pozornosti. Tudi ljubiteljska scena žal ni veliko pripomogla, da bi se spremenilo mnenje »mainstream« kulturne javnosti. A tukaj nočem prati umazanega perila.

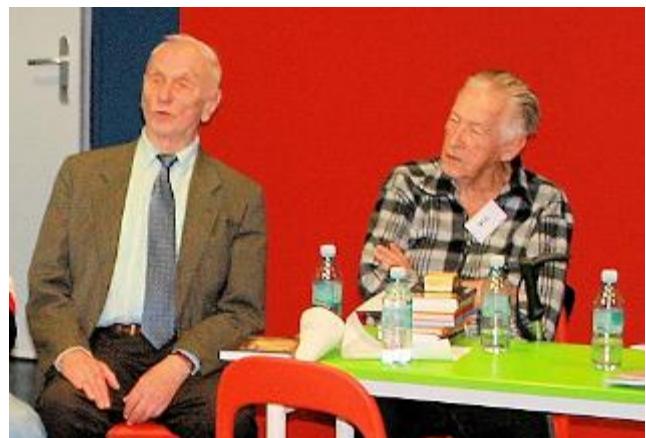
Izjema te tragične sage je predvidena trilogija Varuhi skrivnosti Mateja Blažič. Mateja ima potrebno ozadje za visokoproračunsko izdajo knjižnega dela. Žal pa ji je spodletelo pri ustvarjalnosti, kajti dosedanji knjigi sta primerka klišejske otroško-

Najbolj črnoglede napovedi se niso uresničile - nekaj obiskovalcev je vseeno prišlo na otvoritev.

mladinske fantazije brez dodane vrednosti. Kako bo s tem projektom v bodoče? Spletno stran so ukinili, tretje knjige ni od nikoder, zato upravičeno sumim, da so pri MK projekt zaradi finančnih računov (beri: zaostril se je boj za subvencije) zamrznili ali celo ukinili.

Januarja 2008 sem zagnal fanzin za svoj fantažijski projekt Vitezi in Čarovniki z imenom Jašubeg en Jered. Projekt je gostoval na največji regionalni prireditvi – Sferakon v Zagrebu. Ta se je kmalu vsebinsko razširil. Ko je leta 2009 začasno umrla Neskončnost, je Jašubeg en Jered s pridobitvijo ISSN številke postal in ostal edini fanzin za ZFF literaturo, film in kasneje sliko. Fanzin je bil nominiran za ESFS nagrado za najboljši fanzin. Marca 2011 smo štirje avtorji ustanovili Društvo ustvarjalcev spekulativnih umetnosti Zvezdni prah. Začeli smo z aktivno promocijo domače ustvarjalnosti. Sodelovali smo na tujih konvencijah (Liburnicon 2011 v Opatiji, Rikon 2011 v Reki, Istrakon 2012 in festival fantastične književnosti v Pazinu in Sfe-

Gosta konvencije: Edo Rodošek in Vid Pečjak, starosti slovenske znanstvene fantastike.

PROGRAM KONVENCIJE

DAT. URA	SREDIŠČE SVETA Glavna dvorana	LABIRINT Igralnica (v etaži)	BRLOG Predavalnica
SOBOTA, 3. 11. 2012			
14:00	ZBIRANJE UDELEŽENCEV		
15:00	OTVORITEV KONVENCIJE IN RAZSTAVE SFF SLIK		
16:00	OTVORITEV SLOVENIA PATHFINDER LODGE	♦ PATHFINDER ORGANIZED PLAY	Društvo ZVEZDNI PRAH Predstavitev delovanja
17:00	NOMINACIJE IN PODELITEV NAGRAD DREJČEK	♦ CALL OF CATHULU	Društvo ZLATI GOBLIN Predstavitev delovanja
18:00	Predstavitev novih knjig Zbirka ZVEZDNI PRAH 2012 Vitezni in čarowniki: VOTLINA SKRIVNOSTI	♦ SPACE FUDGE (zaključek do 24:00)	Kritozoologija Predavanje Ines Čepin
20:00	DRUŽABNI VEČER		Call of Cthulhu - uvod v sistem (Timotej Rojko)
NEDELJA, 4. 11. 2012			
12:00	Predstavitev slik posameznih avtorjev	♦ PATHFINDER ORGANIZED PLAY	Warhammer - uvod v sistem (Miljan Stojkovič)
16:00	ŽREBANJE SREČK SREČELOVA	♦ SAVAGE WORLDS	
17:00	ZAKLJUČEK KONVENCIJE	♦ WARHAMMER SERENITY (zaključek do 17:00)	

Hodnik — INFOPULT, akreditacije, srečke za srečelov, gradiva, malidar (prostovoljni prispevki)
Razstava avtorjev / ilustratorjev – Gregor Goršič, Gregor Lož, Mark Jordan, Robert Fister, Denis Polanc
in Damijan Sovec. Mize za goste in razstavljalce.

racon&Eurocon 2012 v Zagrebu). Prvič smo sodelovali kot država na Euroconu in prvič v samostojni Sloveniji smo prinesli domov ESFS nagrado za mladega avtorja (Aleš Oblak). Seveda v skladu z zaprtostjo slovenske kulturne krajine ni o tem skoraj nihče pisal ali poročal. Tokom leta 2012 so se Zvezdnemu prahu pridružili še širje člani in dobili smo častnega člana (dr. Vid Pečjak).

Tako smo prišli do SiCon-a 2012.

Dvodnevni festival ZFF

SiCon se je dogajal v Mladinskem centru Celje 3. in 4. novembra 2012. Organizirala sta ga Društvo Zvezdni prah (avtorji) in KUD Zlati Goblin (igričarji namiznic). Prišli so tudi gostje iz Hrvaške (Sfera). Najprej smo imeli otvoritev konvencije, zatem smo podelili Drejčkove nagrade za dosežke na področju spekulativnih umetnosti. Čeprav ni bilo veliko nominancev oz. nominiranih del, je bil izbor zelo kvaliteten. Nagrade je podelil Drejček iz Pečjakove povesti Drejček in trije marsovčki.

Razdelili pa smo jih tako:

- Častne nagrade Edo Rodošek, Miha Remec in Vid Pečjak za ustvarjalni opus.
- Najboljši avtor Andrej Ivanuša (ima žanrsko raznolik in bogat ustvarjalni opus).
- Najboljši magazin Joker (edini spremlja dogajanje na sceni).
- Najboljši ilustrator Mark Jordan (za 5 odličnih naslovnic slovenskih ZFF knjig).
- Najboljši prevajalec Boštjan Gorenc – Pižama (za odlične prevode Martinove sage in drugega).

V ostalih kategorijah nismo podelili nagrad (najboljša založba, najboljši scenarij, film, itd.) Nagrade za dosežke leta 2011/12 so šle takole:

- Najboljši fanzin Jašubeg en Jered—novice iz Drugotnosti (najdlje izhajajoč obči fanzin s pisano paleto informacij in zgodb).
- Najboljša spletna stran - Slovensko tolkienovo društvo Gil Galad (www.drustvogil-galad.si).
- Najboljši roman: Aleš Oblak – Hiša dobrih gospodov (ESFS nagajenec).

POROČAMO

1

2

3

4

- Najboljša povest: Andrej Ivanuša – Na konici grajskega stolpa
 - Najboljša kratka zgodba: Bojan Ekselenski – Časovni kredit
 - Najboljša zbirka: Urban Klančnik – Sinergija
- V ostalih kategorijah nismo podelili nagrad. Za zaključek pa smo dodali še nagrade za spodbudo mladim avtorjem:
- Martin Vavpotič (Clockworks Warrior, steampunk novela),
 - Mariša Ogris (roman Sence Niverona),
 - Sarah Jerebic (novela Kraljestvo noči)
- Po podelitev se je začel redni program. Kot gosti sta bila prisotna tudi pomembna domača avtorja – Vid Pečjak in Edo Rodošek. Predstavili smo ZVEZ-

DNI PRAH 2012, letni zbir slovenske fikcije. Poleg mnogih domačih avtorjev smo v njem za popestritev gostili še gosta iz Belgije Franka Rogerja.

Ob običajnosti smo imeli še domače piškote in srečelov. V nedeljo popoldne ob 17:00 smo konvencijo zaključili. Vse skupaj je sodelovalo okoli 50 obiskovalcev, gostov, avtorjev in igričarjev.

Moj vtis

SI.CON 2012 v Celju je bila naša prva skupna izkušnja. Vsi smo se iz nje mnogo naučili. Naša scena je žal neorganizirana in ni navajena na takšne dogodke. Takšna stvar mora nekaj časa živeti, da se vtke v zavest ljubiteljske publike. Zavedam se, da nas čaka še dolga pot.

K USPEHU SI.CON 2012 SO PRISPEVALI

MESTNA OBČINA CELJE

ZFF ILUSTRATORJI NA SI.CON 2012

Pripravil Andrej Ivanuša

1ST SI.CON 2012

1

2

Gregor Lož, rojen 1983, je študent ljubljanske akademije za likovno umetnost in oblikovanje smer slikarstvo. Ob ilustraciji je že več let aktiven tudi kot 2D animator. *SL.1 - LAST ARROW - digitalna tehnika, 2009.*

Mark Jordan, rojen 1979, je digitalni dizajner in oblikovalec ter ilustrator. Aktiven je na področju ilustracije od 17. leta. Profesionalno se z njo ukvarja od leta 2006. Veseli ga področje fantazijske, filmske in igričarske ilustracije. Priznanje za njegovo delo je že dvakrat izkazala tudi založba Ballistic Publishing, ki vsako leto izdaja kultno edicijo Expose in Exotique, v kateri so objavljeni najboljši avtorji fantazijske ilustracije na svetu. Doslej je ilustriral slovenske ZFF knjige Margit Belami: Obzidano mesto in Otok враčev, Dušan Dim: Oprostite vaše življenje ne obstaja ter Bojan Ekseleški: Vitezi in čarovniki — Indigo novi svet in Vitezi in čarovniki — Votlina skrivnosti. *SL.2 - KARA RANGER - digitalna ilustracija.*

3

Gregor Goršič, rojen 1978, je z ilustriranjem začel kot samouk. Nato se je zaposlil v podjetju Cocoasoft kot glavni oblikovalec mobilnih iger. Zadnja stopa po samostojni poti kot otroški ilustrator. *Sl.3 - KING KLUBS - digitalna ilustracija, za igralne karte, 2007.*

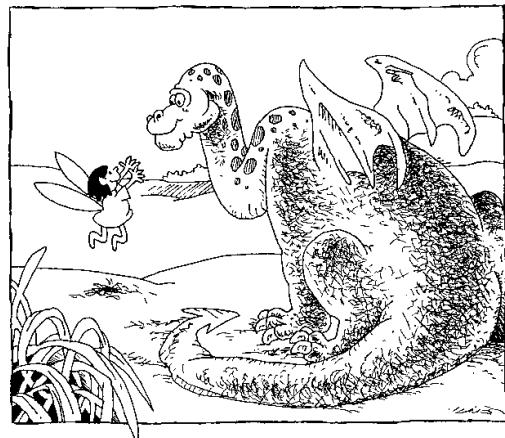
Robert Fister, rojen 1972, kot ilustrator izdeluje slike majhnih in velikih formatov. Njegova področja dela so realizem in fotorealizem, znanstvena in fantazijska knjižna ilustracija, snemalne knjige za videoprodukcijo, risbe s svinčnikom velikega formata, pastel, specializiran je za portrete in akte. Uporablja digitalna orodja, obvlada pa tudi klasične tehnike, kot so pastel, svinčnik, voščenka, kreda, baryni svinčnik in akrilna barva. *Sl.4 - LONEE - svinčnik na papirju.*

Denis Polanc, rojen 1982, riše od kar pomni. Po poklicu je gradbeni tehnik, svojo likovno prakso pa je med študijem uporabil še za kiparstvo. Kot samouk se je naučil uporabljati ročno orodje in kot material uporabljal glino in les. Leta 2007 je ilustriral knjigo Vilindar. Za tehniko slikanja uporablja predvsem akril, akvarel, pastel in barvice. *Sl.4 - MRAKIJENA ZAKLINJA (ilustracija epske pesnitve Vilindar), voščeni svinčnik na kartonu.*

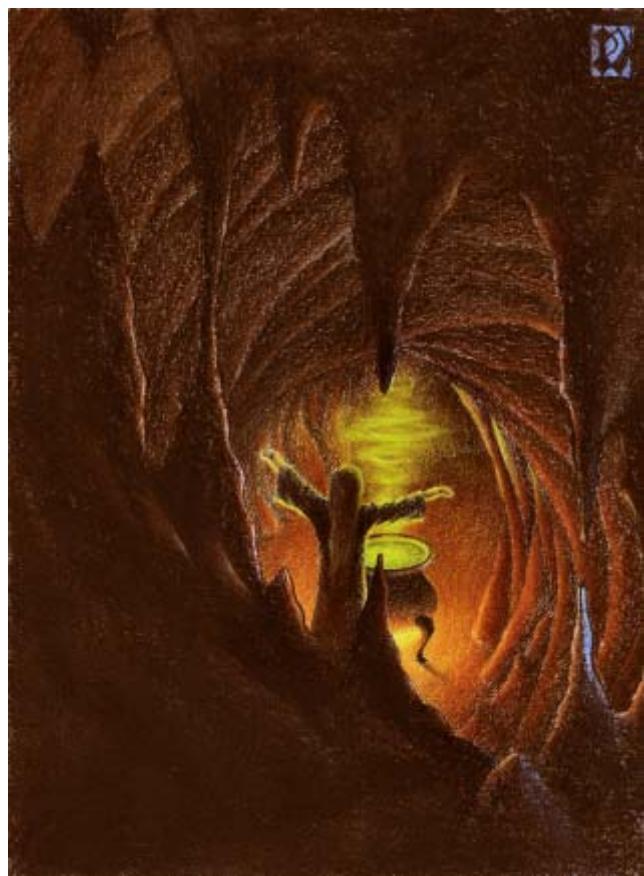

4

Damijan Sovec, rojen 1970, profesor likovne umetnosti, zaposlen na OŠ Gornja Radgona. Aktivno se ukvarja s stripom, karikaturo, animacijo in ilustracijo. Svoje stripe je objavljal v številnih domačih in tujih časopisih in revijah ter na mednarodnih stripovskih razstavah in festivalih. Od leta 1994 do 2006 je bil redni honorarni sodelavec dnevnika Večer, za katerega je tedensko risal enopasične stripe (satirično/ironičen komentar družbenе stvarnosti), imenovane Smeri razvoja. Te je kasneje izdal v dveh albumih Prva petletka (2000) in Simulacija kaosa (2004). *Sl.6 - Zmaj Azbaj in vila Niška sta poletela za njimi v dolino (ilustracija knjige Čudovita potovanja zajca Rona), perorisa.*

6

5

APOLLO 18

APOLLO 18

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Dimension Films, Bekmambetov

Projects Ltd. (BPL), Apollo 18

september 2011

Dolžina: 89 minut * PG-13

Režiser:

Gonzalo López-Gallego

Scenarist:

Brian Miller

Igralci:

Warren Christie, Lloyd Owen, Ryan Robbins, idr.

Kratek opis

Zgodovina pravi, da je na Luni zadnji pristal Apollo 17. A povem vam, da se krepko motite ...

radarja za nadzor nad Rusi. Seveda gre vse skupaj narobe. Pojavijo se nekakšni pajki in z njimi povezana bolezen. Naša junaška astronauta naletita tudi na zapuščeno rusko ladjo in zabava se razvije na predvidljiv način.

To je to, kar se tiče vsebine. Film je dolg (kratek?) okoli 70 minut. Igralce bomo hitro pozabili. Nekako odplešejo, odskačejo in odkrulijo svoj delež. Tudi režiserski prijemi niso kaj posebnega. Sama scenografija je realistično postavljena, a nam servirajo zoprno logično luknjo. Temna stran meseca ne pomeni večne noči, temveč stran, ki ni nikoli vidna z Zemlje in od tam nikoli ne vidijo Zemlje. Obregnil

bi se še ob druge logične luknje, a vam ne bom kvaril zabave.

Film je v vseh ozirih povprečen ali malce izpod povprečja. Z ničemer ne presega žanra kvazidokumentarcev, je kratek in ne ponudi tiste pike na »i«, ki bi v tak film še kako sedla. Nakup lahko priporočam samo vsem najbolj zagrizenim fanom teorij zarote.

Konkluzija in ocena

Vsebina	0,8/2
Igra	0,5/1
Tehnična izvedba	0,5/1
Oprema paketa	0,2/0,5
Cena / kvaliteta	0,3/0,5

SKUPAJ 2,3/5
Zadovoljivo.

Zgodovinopisje pravi: Apollo 17 je zadnje človekovo popotovanje na Luno. Ustvarjalci tega filma pa se s tem ne strinjajo. Niti se ne strinjajo, da so bili gor samo imperialisti iz ZDA. Iz Jeklenega neba vemo, da so bili gor nacisti, torej morajo zraven biti še Rusi. Kako to gre?

Pričujoč film se je posnet v stilu Čarovnic iz Blaira – torej kot nekakšen kvazi dokumentarec. Leta 1974 naj bi izstrelili še eno misijo. Ta je imela posebno nalogu – namestitev posebnega

O življenju, vesolju in sploh vsem
www.andros.si/vesolje/

- podrobni opis Sonca in planetov Osončja,
- nastanek in mehanika galaksij,
- rojstvo, življenje in smrt zvezd,
- bigbang, struktura vesolja in njegov konec,
- o možnostih življenja na različnih planetih,
- potovanja na Mars, izza meja Osončja in še dlje,
- pojmovnik, pojasnilo manj znanih pojmov, formule.

3,6/5

FILMI, KINO, DVD

NIBELUNŠKI PRSTAN

RING OF THE NIBELUNGS / CURSE OF THE RING

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Tandem Communications & Productions, VIP 2 Medienfonds
TV-film 2004, DVD 27. 3. 2006
Dolžina: 184 minut * PG-13

Režiser:

Uli Edel

Scenarista:

Diane Duane, Peter Morwood

Igralci:

Benno Fürmann, Kristanna Loken,
Alicia Witt, Max von Sydow, idr.

Kratek opis

Klasični heroični ep na televizijskem ekranu z vsemi zgodovinski resnicami.

Poznate Hobita in Gospodarja prstanov? Če ne, berete napačno revijo. Veliki J. R. R. Tolkien se je za svoje največje delo obilno napajal pri pričujoči legendi. V nibelunškem prstanu imamo poseben meč, poseben prstan, čarobne veščine, zmaja, vse skupaj začinjeno z zgodbo o zvestobi, ljubezni, junaštvu in za popespitev še pohlepu.

Najprej bom kakšno razdrlo o vsebini. Začne se z obleganjem kraljevega gradu. Siegfried je še otrok, kraljev sin. Saško obleganje pomeni konec kraljestva. A kraljica in zvesti vitezi uspejo rešiti malega dečka Siegfrieda iz obleganega gradu. Zadnje, kar stori mati za sina, je žrtvovanje.

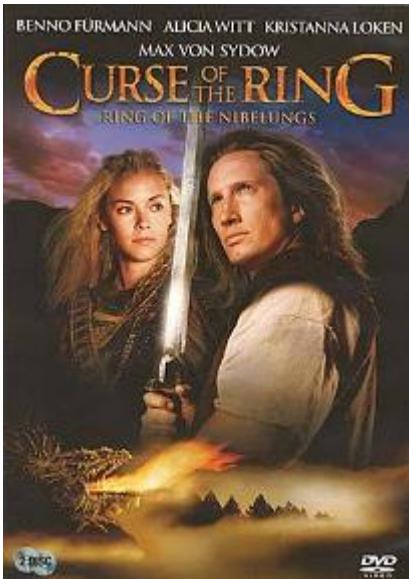
Siegfrieda najde kovač (vedno odličen Max von Sydow). Vzgaja ga kot svojega sina. Siegfried postane kovač Erik. Fant odraste, postane več kovačije in tudi vihtenja meča, kar ga nauči njegov novi oče.

Na drugem koncu imamo kraljico Islandije, Brunhilda. Ženska

je poleg tega, da je seksi (mokre sanje vzbujajoča Kristana Loken) tudi nepremagljiva bojevnica.

Brunhilda in Erik prvič prideta skupaj, ko na zemljo pade meteor. Najprej se sfajtata, kjer Erik premaga Brunhilda, ta pa za nagrado v soju ognja razpre kraljevske noge. Fant se zaljubi, ona tudi. A gresta vsak svojo pot.

Iz meteorske kovine si Erik naredi meč, a kraljestvo začne nadlegovati zmaj Fafnir. Mnogi junaki so tepeni med poskusom uboja zmaja.

Poskusi tudi Erik. Ker ima poseben meč, mu uspe sesuti zmaja, okopa se v njegovi krvi, ki ga naredi neranljivega in se polasti, kljub opozorilu duhov, nibelunškega zlata, katerega kronski dragulj je prstan. Nasploh je zgodba užitna mešanica naravnega in nadnaravnega. Tako bogat, močan in postaven mož pade v oči kraljeve princese Kremhilde.

A svoje načrte ima tudi kraljev

komornik. In lahko se začne pot junaškega padca. Več vam nočem izdati, saj vam nočem uničiti užitek pri gledanju.

Igra glavnine igralcev je korektna, v skladu s pričakovanji. Glasba v ozadju sicer ni nek presežnik, a na srečo tudi ni neka »one man band« pacarija. Posebni učinki so korektni. Scenografije dvobojev (teh je kar nekaj) je dobro izvedena, čeprav je (logično) kdaj malce pretiravanja.

Zdaj pa teta konkluzija:

Konkluzija in ocena

Vsebina	1,5/2
Igra	0,7/1
Tehnična izvedba	0,7/1
Oprema paketa	0,4/0,5
Cena / kvaliteta	0,3/0,5

SKUPAJ 3,6/5
Polnomastni nektar.

Skupna ocena je polnomastni nektar 3,6/5. Gre za navdušuječo izkušnjo, vredno nakupa. Cena je 17€ za paket - če dvoploščkovni paket še kje dobite.

Film je evropske produkcije, vendar po čudežu ni onečaščen s klasičnimi fintami evropskega filma (družbena kritika, trpljenje ipd.). DVD si lahko sposodite v knjižnicah in boljših videotekah. Posezite po njem.

NEVIDNO ZLO – POVRAČILO

RESIDENT EVIL – RETRIBUTION

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Constantin Film International, Davis Films/Impact Pictures
14. September 2012
Dolžina: 96 minut * R

Režiser:

Paul W.S. Anderson

Scenarist:

Paul W.S. Anderson

Igralci:

Milla Jovovich, Sienna Guillory,
Michelle Rodriguez, idr.

Kratek opis

Ma, saj veste o čem je govora v nevidnem zlu. Važno je, da Milla na oni svet spravi čim več mrzkih stvorov.

Nevidno zlo je najuspešnejša filmska franšiza, nastala na osnovi računalniške igre. Pred nami je že peti film franšize in vsi so delani po istem kopitu. Najprej smo imeli Resident Evil, sledil je Resident Evil: Apokalipsa, pa Resident Evil: Izumrtje, sledil je Resident Evil: Drugo življenje in zdaj imamo Resident Evil: Povračilo.

Biti najuspešnejša franšiza na področju igrofilmov ni tako težko, kajti znaten del produkcije, nastale na osnovi digitalne zabave, je kupček driskastega kakca. Samo pomislim na vsem ljubega uničevalca licenc Uweja Bolla in že dobim napad besa. Ja, tako slabo je.

Kako izpade peta vaja Resident Evila? Pravzaprav je to film, ki je prvi med slabimi, oziroma je zadnji med dobrimi. Kaj to pomeni? Film ni biser, a zaradi odlične izvedbe tudi ni podn. Pravzaprav je poklon računalniški igri, saj bodo igralci igre pre-

poznali mnogo njim ljubih trenutkov (prehodi med stopnjami, šefi ipd.). Kaj pa vsebina? Film ima tudi vsebina, ki definitivno ni literarna mojstrovina.

Torej zgoda. Njena struktura je pravzaprav ofilm scenarij računalniške igre. Naša glavna frača v spremstvu podpornih likov mora iz točke A do točke B in vmes rešiti nekaj mimogrednih problemov. Dogajanje je postavljeno v ogromen arktični kompleks velekorporacije Umbrela. Ta firma je v službi dobička terminirala skoraj celotno človeštvo. Pač kapitalizem na stroidih, ideal naše trenutne vlade. Najprej spremljamo, kako Umbrelini specialci sesujejo v Afterlifu rešene ljudi. V nadaljevanju spremljamo sekvenco napada zombijev na mirno srednjerazredno soseščino. Nazorno so nam pokazali, da je srednji razred odvečna tegoba na poti popolne vladavine uberkapitalizma. Zatem sledimo Alice (Mila Jovovich), naši glavni uničevalki kužne zalege na njenem popotovanju od Litije do Čateža, pardon skozi »levele« igre, ups filma. Poleg venomer prisotne Mile Jovovich so nam zadegali tudi Michele Rodriguez, zraven so tudi preostali iz klape. Tako dečve spoznajo svoje dvojnike, tovarno ljudi in seveda bizarnosti, ki jih izrodi bolestna sla za dobičkom. Drek T-virusa je udaril tako močno, da celo šef korporacije Umbrela spozna, da je vrag vzel šalo. Alice je vrnil v Afterlifu odvzete jedijske moči,

da se je lahko z maloštevilno klapo rešila na plano. Kmalu ugotovimo, da je v ventilator udarila res ogromna gora drena ...

Igra protagonistov je spodobna, pač v okviru možnosti scenarija. Posebni učinki so dobri, akcija je res slastna. Kamera je zabavna. Kakšen je 3D ne vem, ker v naših kino centrih nismo deležni 3D verzije. Glede na režiserske prijeme, in primerjavo z AfterLife, pa je spodobna in res škoda, da smo deležni samo X in Y osi. Glasba je klasika franšize, zvočni učinki so korektni.

Konkluzija je sledeča:

Konkluzija in ocena	
Zgodba	0,9/2
Izvedba	1,0/1,5
Igra	0,5/1
Tehnična izvedba	0,4/0,5

SKUPAJ 2,8/5,
kar predstavlja spodobno zaba-
vo. Ni presežnik, zlasti, če iščete
zgodbo, a tudi ni polomija.

3,6/5

FILMI, KINO, DVD

KONAN BARBAR

CONAN THE BARBARIAN

Za vas gledal Bojan Ekselenski

Podatki o filmu

Nu Image Films, Millennium Films, Paradox Entertainment
14. september 2012
Dolžina: 113 minut * R

Režiser:

Marcus Nispel

Scenarist:

Thomas Dean Donnelly, Joshua Oppenheimer

Igralci:

Jason Momoa, Ron Perlman, Rose McGowan, idr.

Kratek opis

Znova je na delu pokončevalec zlobnih čarovnikov in potrebnih čarownic. Važno je, da letijo glave!

Kravatarji so zavohali, da je čas za vnovično vstajenje enega najstarejših mamojebnih super junakov. Ja, govorim o Konanu, tej UMF mori vseh zlobnih čarovnikov in nedobjebnih čarownic legendarnih časov pred plavalnim mitingom Atlantide. Film je spackan na osnovi istega notnega črtovja, kot legendarni Barbar z nekdanjim kalifornijskim

guvernerjem v glavni vlogi. Takrat je barbar malo govoril, kajti Švarci je bil še sveže čezlužno meso in mu angleščina še ni tako fino letela.

Tokratni pristrnež je Jason Momoa (odlični UMF Drogo Khal iz Igra prestolov). Vidi se, fant zna. Stephen Lang je odigral zlobnega coprnika Khalar Zyma. Tipa se morebiti najbolj spomnimo iz Avatarja in hecno odbitih Možje, ki so zrli v koze. V skladu z evangelijem kravatarskih pridaničev morajo zraven biti še joškate potrebnice. Rachel Nichols je odmigala Tamaro (dečvo po dobrem pomnimo iz zadnjega Start Trek in ne tako briljantnih G.I. Joe). Rose McGowen je upodobila zlobnico Marique (tudi ta dečva ima nekaj zabavnih vlog – Planet terorja ali Smrtno varen). Omeniti moram še Rona Pelermana v vlogi Conanovega očeta Corina.

Vse skupaj se začne lepega dne, ko se Conan rodi sredi bojnega meteža. Cimeria (Simeria ali kaj podobnega) je legendarna dežela, del Lemurije. Tam so pred davnimi časi sesipali zlobkota, ki je hotel z ubermasko zavladati vsem veleblagovnicam. Ker se vsi niso strinjali s takšnim monopolom, so ga premagali in masko razsekali na kosce.

Mnogo kasneje se najde tiček Khalar Zym, ki misli, da lahko dobi masko. V enem od takšnih prihvatizacijskih podvigov stori veliko napako – prisili, da se

Corin fenta, da preživi sin Conan. Logično.

Kasneje Conan postane UMF pretepač, lopov ipd. – pač klasični barbar. A kmalu se odloči, da presteje zobe in rebra tipu, ki je povzročil samofentanje fotra.

Zgodbe vam vse ne mislim razkriti, ker vam nočem odvzeti morebitnega užitka.

Zgodba je bolj ali manj že nekajkrat videna. Na srečo ni prepolna logičnih in manj logičnih lukenj. Predstavlja pa klasično družinsko sranje z vključenim maščevanjem, zlobno čarownico in grdofrisnim nadzlobcem. Malce je celo ljubezenske zgodbe, na ravni vrtčevskih otrok. Igra vseh je bolj ali manj povprečna, saj scenarij ne dovoljuje kakšnih posebnih tovrstnih veščin. Zlasti stranski liki imajo globino lutk iz lepenke. Fantažijska dežela ni neka izvirna kreacija, pač (videnost)². Glasbo boste precej hitro pozabili, posebni učinki in maska so klasična, niso podn, a tudi ne prezenzik.

Zdaj pa (o)krut(n)a konkluzija:

Konkluzija in ocena

Vsebina	0,8/2
Igra	0,5/1
Tehnična izvedba	0,5/1
Oprema paketa	0,2/0,5
Cena / kvaliteta	0,2/0,5

SKUPAJ 2,2/5,

Nepretresljiva povprečnost.
Po svoje je kar prav, da ta Conan ni našel pot v naše kino centre.
Če ga primerjam s klasiko s Švarcijem, mu zmanjka karizme.
Švarci je pač Švarci.

MOJE IME JE BOND, JAMES BOND

50-LET OD PRVEGA FILMA

Za vas se je spominjal Andrej Ivanuša

V naslovu je zapisan stavek, ki ga že petdeset let poznajo mnoge generacije filmofilov. Letos je minilo prav toliko let od prve filmske upodobitve najslavnnejšega agenta vseh časov. James Bond je literarni lik, ki ga je leta 1952 ustvaril angleški pisatelj Ian Fleming. Nastopa v petnajstih njegovih romanah in v dveh zbirkah krajših zgodb. Prva knjiga Casino Royale je bila izdana leta 1953, nato si sledijo Live and Let Die (1954), Moonraker (1955), Diamonds Are Forever (1956), From Russia, with Love (1957), The Diamond Smugglers (1957), Dr. No (1958), Goldfinger (1959), For Your Eyes Only (1960), Thunderball (1961), The Spy Who Loved Me (1962), On Her Majesty's Secret Service (1963), Thrilling Cities (1963), You Only Live Twice (1964), Chitty-Chitty-Bang-Bang (1964), The Man with the Golden Gun (1965) in Octopussy and The Living Daylights (1966).

Ideja za Jamesa Bonda je nastala v času hladne vojne, ko sta nasprotni velesili Sovjetska zveza in Združene države Amerike vohunili druga drugo zaradi razvoja tehnologije in orožja. James Bond je karizmatični agent Britanske tajne službe MI6 s kodnim imenom 007 ter z licenco za ubijanje, ki potuje po eksotičnih krajih in s svojo iznajdljivostjo ob pomoči visokotehnoloških naprav rešuje grožnje stabilnosti Britanskega imperija, oz. v zadnjih filmih tudi vsega sveta.

»Iskal sem preprosto in dolgočasno ime,« je nekoč razložil Fleming, ki je svojega glavnega junaka na koncu poimenoval po ornitoligu Jamesu Bondu. Vzdevek 007 je dobil po številki avtobusne linije Canterbury-London, po kateri se je Fleming pogosto vozil. Bondova najljubša jed so umešana jajca in kava, tako kot Flemingova. A tudi sicer je vgradil veliko lastnega značaja v lik tajnega agenta. Po zagotovilih avtorja, je Bond rojen 11. 11. 1920 in je torej po horoskopu škorpjon.

Vsekakor bi bil James Bond bolj ali manj obskuren lik iz srednje kvalitetnega vohunskega trilerja, ki bi ga še najbolje poznali ljubitelji tovrstne literature v Veliki Britaniji, če ne bi Albert R. Broccoli in Harry Saltzman iz produkcijske hiše EON Productions priredila šesto knjigo in pripeljala Dr. Noja

Sean Connery

George Lazenby

Roger Moore

na velika platna leta 1962. Tako so ustvarili eno najuspešnejših in najdlje trajajočih filmskih franšiz vseh časov s 23 filmi. Zadnji v tej vrsti je bil prikazan 26. oktobra 2012 (v Sloveniji 31. 10. 2012). Naslov je Skyfall (Nebeški padec), glavnega junaka iga že tretjič Daniel Craig.

Fleming je takrat v vlogi Bonda želel videti Davida Nivena, a so ga filmarji zavrnili. Nato je predlagal svojega bratranca Christopherja Leeja, ki pa ga zaradi osebnih vezi producenti prav tako niso želeli zaposliti. Obstajajo igralci, ki so vlogo Bonda zavrnili. Med njimi so Patrick McGoohan, ki se mu je zdel agent prevelik ženskar, Gerard Butler je bil mnenja, da bo ta vloga uničila njegovo kariero, Burt Reynolds in Clint Eastwood pa sta vlogo zavrnila, ker sta menila, da bi jo moral dobiti Britanc.

Prvi je tako Bonda upodobil Škot Sean Connery. Skupaj je agenta igralo šest igralcev. Ob Conneryju so to še George Lazenby, Roger Moore, Timothy Dalton, Pierce Brosnan in Daniel Craig. Med ljubitelji bondijad se krešejo mnenja, kdo je najboljši Bond. Vodita Sean Connery in Roger Moore, a za najslabšega nesporno velja George Lazenby. Sicer pa ga je igrал samo enkrat, saj so tudi filmarji hitro ugotovili, da ni prava oseba za to vlogo.

Prvi film je navdušil gledalce in začela se je bondomanija. Izkoriščajo jo multinacionalne družbe, saj tekmujejo s ponudbami svojih izdelkov, ki jih naj agent uporablja. Na začetku filma je uvodna pesem, ki velikokrat pristane na prvih mestih sve-

tovnih glasbenih lestvic. Zato se mnoge glasbene zvezde »mečejo na kolena«, da bi lahko pisale glasbo za film. Prvo naslovno pesem je napisal Monty Norman. Pozneje so jo izvajala številna velika glasbena imena, na primer Duran Duran, Madonna, Sheryl Crow, Aha, Bono, Adele.

V knjigah je Bond predstavljen kot strasten kadilec. Pokadi menda do 70 cigaret na dan. V filmih so morali to malo omejiti, še posebej, ko je kajenje postalo družbeno nezaželeno. Connery je cigareto le tu in tam prižgal, Moore je raje puhal cigaro, a Craig sploh ne kadi več.

Bond v filmih vedno vozi prestižne in hitre avtomobile, ki mu jih njegov »priatelj« s tehničnega oddelka še posebej opremi z dodatnimi tehnološkimi »igračkami« in orožjem. Med drugim je vozil astona martina DB5, V12 vanquisha, lotus espirita, BMW Z8, BMW Z3, BMW 750iL, itd.

V prvih petih knjigah, je Ian Fleming Bonda obrožil s pištolo Beretta 418. Nato je prejel pismo 31 -letnega Geoffreya Boothroyda, ki je bil bond-fan in strokovnjak za orožje, v katerem je ta zapisal, da je to »... damska pištola, ki moškemu ne pritiče!« in »..., da bi ga že lahko opremil z Walther PPK 7.65 mm«. Poslušal je njegov nasvet in v naslednjem romanu je Bond nosil novo pištolo. V filmu Dr. No pa prav tako!

Bondova »prva ljubica« - pištola Walther PPK 7.65 mm

V vsakem filmu ima agent 007 drugo dekle (Bondovo dekle), ki je velikokrat »zaposlena« pri drugi tajni službi. Seveda je ob tem še nekaj »priležnic«, skupaj jih je bilo v filmih več kakor 100. Odločitev, katera igralka bo dobila prestižno vlogo, zato nikoli ni lahka. Filmarji pri izboru ne hitijo in lahko bi rekli, da so doslej še vedno doka-

Najlepše in »najboljše« Bondovo dekle - Ursula Andress. Tukaj je v znamenitem prizoru, ko v filmu prvič priplava na »veliko platno« kot kakšna morska sirena. Leta 1962 je ta prizor spravil v sanjarjenje mnoge moške po vsem svetu. Nedvomno je pripomogel k uspehu filma.

zali, da imajo dober okus. Tako kot bond-fani tek-mujejo v ocenjevanju kdo je boljši Bond od Bonda, se prepirajo, kdo je dekle, ki bi jo najraje videli v svoji postelji. Bralci tabloida The Sun so v letu 2011 odločili, da je bila najbolj seksi Ursula Andress, ki je leta 1964 igrala v Dr. No. Na drugem mestu je pristala Halle Berry (Umri kdaj drugič), na tretjem Claudine Auger (Thunderball), Eva Green (Casino Royale) in Denise Richards (Vse in še svet) pa sta zasedli četrto in peto mesto.

Vsekakor je legendaren prizor, ko v prvem filmu Ursula priplava iz vode kakor kakšna morska siren-

na s školjkami v rokah in nožem za pasom snežno belih bikink.

James Bond se kot lik pojavlja še v več stripih in računalniških igrah. Prav tako pa v filmskih parodijah. Opis v JeJ si je prislužil, ker je nekako na meji znanstvene-fantastične fikcije, saj so orožja včasih »nemogoča« in fantazijska, prav tako kakor obsežne podzemne velezločinske organizacije, ki strežejo s smrtjo demokraciji in »svobodnemu svetu«. Pa tudi nekatere vratolomije so tukaj le zato, da nas 90 minut zabavajo in odpeljejo v svet »tajnih agentov« in »svetovnih zarot«.

Seznam uradnih filmov (produkcia EON Productions)

#	Naslov	Leto	Igralec	Režiser	Proračun filma (v US\$)	Skupni zasluzek, upoštevajoč inflacijo
1	Dr. No	1962	Sean Connery	Terence Young	1.200,000	425.488,741
2	Iz Rusije z ljubeznijo (From Russia with love)	1963			2.500,000	555.909,803
3	Goldfinger	1964		Guy Hamilton	3.500,000	868.659,354
4	Operacija Grom (Thunderball)	1965		Terence Young	11.000,000	966.435,555
5	Le dvakrat se živi (You only live twice)	1967		Lewis Gilbert	9.500,000	720.388,023

Seznam uradnih filmov (produkcia EON Productions)

#	Naslov	Leto	Igralec	Režiser	Proračun filma (v US\$)	Skupni zaslužek, upoštevajoč inflacijo	
6	<i>V službi njenega veličanstva</i> (<i>On her majesty's secret service</i>)	1969	George Lazenby	Peter R. Hunt	7.000,000	513.445,231	
7	<i>Diamanti so večni</i> (<i>Diamonds are forever</i>)	1971	Sean Connery		7.200,000	617.520,987	
8	<i>Živi in pusti umreti</i> (<i>Live and let die</i>)	1973		Guy Hamilton	12.000,000	785.677,477	
9	<i>Mož z zlato pištolo</i> (<i>The man with the golden gun</i>)	1974			13.000,000	426.826,774	
10	<i>Vohun, ki me je ljubil</i> (<i>The spy who loved me</i>)	1977		Roger Moore	28.000,000	666.367,656	
11	<i>Moonraker</i>	1979			34.000,000	624.527,272	
12	<i>Samo za tvoje oči</i> (<i>For your eyes only</i>)	1981			28.000,000	481.005,579	
13	<i>Octopussy</i>	1983			27.500,000	405.873,493	
14	<i>Od tarče do smrti</i> (<i>A view to a kill</i>)	1985		John Glen	30.000,000	316.186,616	
15	<i>Dih smrti</i> (<i>The living daylights</i>)	1987			40.000,000	362.876,056	
16	<i>Dovoljenje za ubijanje</i> (<i>Licence to kill</i>)	1989		Timothy Dalton	42.000,000	271.586,451	
17	<i>GoldenEye</i>	1995			Martin Campbell	60.000,000	499.954,330
18	<i>Jutri nikoli ne umre</i> (<i>Tomorrow never dies</i>)	1997		Pierce Brosnan	Roger Spottiswoode	110.000,000	465.588,535
19	<i>Vse in še svet</i> (<i>The world is not enough</i>)	1999			Michael Apted	135.000,000	504.705,882
20	<i>Umri kdaj drugič</i> (<i>Die another day</i>)	2002			Lee Tamahori	142.000,000	546.490,272
21	<i>Casino Royale</i>	2006		Daniel Craig	Martin Campbell	150.000,000	640.803,677
22	<i>Kvantum sočutja</i> (<i>Quantum of solace</i>)	2008			Marc Forster	230.000,000	586.090,687
23	<i>Skyfall</i>	2012			Sam Mendes	?	?

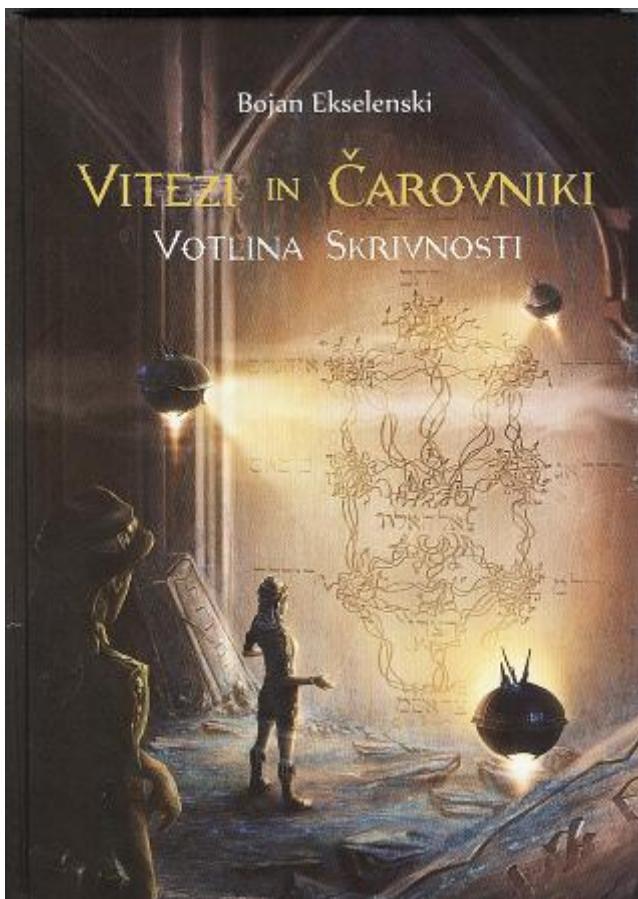

VOTLINA SKRIVNOSTI

FANTAZIJSKI EP - VITEZI IN ČAROVNIKI

Pripravil Andrej Ivanuša

Svet Vitezov in Čarownikov

Prvi slovenski sodobni fantazijski projekt se prične s predzgodbo Votlina skrivnosti. Čeprav avtor pred tem pripravlja še dve zgodbi Prevrat in Evangelij Marije iz Magdale. Kakor je sedaj videti, bo ep obsegal devet enot v šestih knjigah. Res obsežno delo!

Kronološko je prva zgodba Prevrat, ki se dogaja približno 2.300 let pred knjigo, ki jo tukaj predstavljam. Noveli z naslovom Votlina skrivnosti sledi prvi roman Indigo otroci, ki je bil izdan leta 2007. Tega pravkar prenavlja in bo predvidoma njegov drugi popravljen ponatis izšel v letu 2013. Noveli Zadnji boj Zeolije in Duhovi Alderverga sta časovno umeščena takoj za prvo knjigo.

Osrednji roman bo v končni obliki obsegal štiri knjige. Ko bo avtor vse skupaj zaključil, bo k vsemu dodal še sedmo knjigo z naslovom Zbrane zgodbe iz Drugotnosti, kjer bo dodal kopico dodatkov in gradiva na DVD.

Ob tem naj bi izšla še Enciklopedija Drugotnosti, kjer bi bili prikazani vsi pojmi iz tega bogatega sveta. Če bomo, seveda, preživeli konec sveta decembra 2012.

Votlina skrivnosti - osnovni opis

Roman je dolg 210 strani in razdeljen na 19 poglavij. Izšel je v založbi PRO-ANDY, Andrej Ivanša, s.p. Maribor in v samozaložbi avtorja. Besedilo je lektoriral Zoran Pevec, knjigo je opremil Mark Jordan, prelom pa je delo Andreja Ivanuše. Knjiga je formata A5 in je vezana v trde platnice.

Likovno se knjiga navezuje na roman Indigo novi svet, ki je bil prvič predstavljen v JeJ, številka 22 - marec 2012. Mark Jordan je znova izkazal svoje mojstrstvo pri oblikovanju in izvedbi naslovnic. V tem trenutku je najboljši SF&F ilustrator pri nas, kar pove nagrada Drejček in trije marsovčki, ki jo je prejel na letošnji prvi slovenski konvenciji SICON v Celju za najboljšega ilustratorja. Knjige ne bi bilo mogoče izdati, če ne bi vskočil kar avtor s svojim denarnim vložkom.

Nekaj o vsebini

Vsekakor vam celotne vsebine ne izdam. Vendar nekaj malega le lahko povem. V zgodbi spremljamo angleška zvezdniška arheologa Neila Dicksona in Mary Smith pri odkritju neverjetne votline na območju znanega nahajališča Kumrana. Sledijo dogodki, ki iz zvezdnikov naredijo preganjane živali. Na oder stopijo skrivnostni Marijin red iz Magdale, še skrivnostnejši katoliški Ordo Sanctum Spiritus, eksorcisti, tehnološke agencije, teroristične in prti teroristične skupine. Človeštvo se sreča s skrivnostjo vzporednega vesolja Drugotnosti. Tisto, kar je del mitov, nočnih mor in religije, stopi med ljudi in sproži utelešenje Elejle, pekla na zemlji. Eto, zdaj veste o čem je govora v zgodbi. Tako na kratko!

Ekselenski še enkrat dokazuje, da je mojster fantastične literature. Njegova fantastika si samozavestno podaja roko s stvarnostjo.

**(Edo Rodošek, ocena v knjigi
Indigo novi svet)**

Kratke vsebine dodatnih zgodb

V letu 2013 bosta predvidoma v skupni knjigi izšli dve zgodbi iz sveta Vitezov in Čarovnikov z naslovom **Prevrat in Evangelij Marije iz Magdale**. Časovno ti dve zgodbi opisujeta dogodke pred začetkom sage.

V zgodbi Prevrat spoznamo prvo zgodbo iz sveta Drugotnosti. To je svet, ki je z našim povezan na poseben način. Tam je magija mogoča, tukaj pa ne. A svetova vplivata drug na drugega.

Evangelij Marije iz Magdale je 'intrigantska' novela, ki se dogaja v jesusovem času. Izhaja iz predpostavke: »Kaj, če so dogodki, opisani v evangelijih kanona Nove zaveze, čista resnica?« Dobsedne prepise iz štirih evangelijsev povezuje osupljiva zgodba, ki šokira z interpretacijo biblijskih dogodkov. V svet Jezusa Kristusa namreč vstopijo vilini, dva damejaha, kerkeši in ostala bitja iz Drugotnosti. Jezusova žrtev dobi nove pomene ...

Zadnji boj Zeolije je kratka novela, ki se odvija mesec dni po dogodkih v Indigo otrocih. Spremljamo ogorčen boj Zeolije proti nepremagljivi premoči. V tej zgodbi spoznamo nekatere junake, ki nastopajo tudi kasneje.

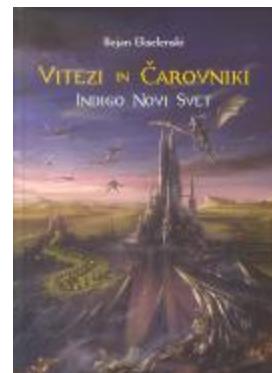
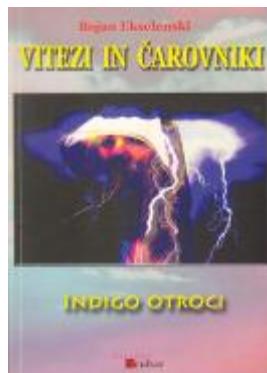
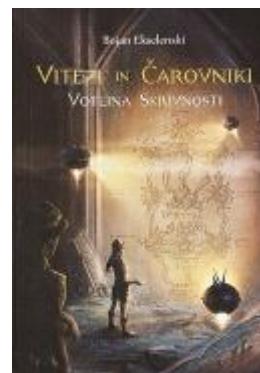
V knjigi, ki bo predvidoma izšla konec leta 2014 bo ob tej noveli v knjigi natisnjena še novela **Duhovi Alderverga**. Ta se delno prekriva z novoletno Zadnji boj Zeolije. V njej spremljamo odpravo skupine, ki se je začela v Indigo otrocih. Skupino

cestavljajo severni vilin Amrokh Gideus, gozni vilin Lin Oroth, gozdarski poglavar Eldar, zeolski prestolonaslednik Han Zeolski in njegova spremljevalka, častnica in plemkinja Lena Pandewar, pa tudi človeški čarovnik Arcus. V knjigi Indigo otrocih smo jih zapustili v Ozunju, kot pravijo zapuščenim in divjim zahodnim deželam človeških kraljestev. Prebrali boste, kaj se jim je tam prijetilo ...

Potem so tukaj še štiri knjige iz sage Vitezi in Čarovniki. Prva je **Indigo otroci** in je prvenec. Zgodba govori o vzponu Vzhodnega cesarstva, temne sile Elejle in udejanjenju Mešaraha v telesu povprečnega celjskega srednješolca Borisa. Dogaja se leta 2065 ...

Indigo novi svet se dogaja tri leta po dogodkih v Indigo otrocih ... Boris in Lučka končujeta prvo stopnjo študija. A med prvomajskimi prazniki strašni Vladar, utelešenje Elejle znova udari. S spretno izpeljanimi spletkami kaotična strahota grozi, da celoten Univerzum Zemlje in sveta Drugotnost zavije v temo in suženjstvo. Spletke znotraj spletka zadenejo v samo srce boja proti zлу.

Tretji in četrtni del tetralogije Vitezov in Čarovnikov imata pomeljiva naslova **Indigo pekel** in **Indigo raj**. Sicer sta to samo delovna naslova, ki se lahko pred izidom še spremenita. V tretjem delu se zdi, da bo črna sila zagrnila oboje svetov, tako Drugotnost kot tudi Zemljo. A v četrtem delu se seveda vse razreši.

Prvi slovenski sodobni fantazijski projekt VITEZI IN ČAROVNIKI

Svet Vitezov in Čarovnikov bo v končni obliki obsegal:

- Zgodba PREVRAT (2014)
- Zgodba EVANGELIJ MARIJE IZ MAGDALE (2014)
- **Vitez in Čarovniki – VOTLINA SKRIVNOSTI (2012)**
- **Vitez in Čarovniki (1) – INDIGO OTROCI (2007, 2013)**
- Zgodba ZADNJI BOJ ZEOLIJE (2013)
- Zgodba DUHOVI ALDERVERGA (2013)
- **Vitez in Čarovniki (2) - INDIGO NOVI SVET (2011)**
- *Vitez in Čarovniki (3) - INDIGO PEKEL*
- *Vitez in Čarovniki (4) - INDIGO RAJ*

Knjige in zgodbe označene s poudarjeno pisavo, so že izšle, drugo je v pripravi. O svetu Vitezov in Čarovnikov je več zapisano na internetnih straneh www.vitezicarovniki.com. Na portalu je mogoče prebrati dodatne zgodbe, spoznati vilinščino, zgodovino Drugotnosti in si pretočiti še druge zanimive vsebine.

ZVEZDNI PRAH 2012

LETNI ZBIR SLOVENSKE FIKCIJE

Pripravil Andrej Ivanuša

Spremna beseda urednika zbirke

ZVEZDNI PRAH 2012 - letni zbir slovenske fikcije je po dolgih letih ponoven poskus, da na enem mestu zberemo letni prerez slovenske kratke fikcijske proze in poezije.

Prav tako kot je društvo ustvarjalcev spekulativnih umetnosti ZVEZDNI PRAH iz Maribora poskus, da se zberemo avtorji in poskusimo sami s svojimi močmi in idejami znova oživiti tovrstno sceno v Sloveniji. Tretjega in četrtega novembra 2012 je bila po dolgih letih v Celju organizirana konvencija ljubiteljev in avtorjev te vrste literature z imenom SI.CON 2012 CELJE. Ob tem smo pozvali avtorje, da nam pošljejo svoja kratka besedila in pesmi. Nastala je kar obsežna zbirka bolj ali manj uspelih del. Nekaj smo jih zaradi neprimernosti zavrnili, nekaj pa jih zaradi obsežnosti nismo mogli uvrstiti in bodo žal morala počakati na drugo priložnost za objavo. Na koncu zbirke smo objavili še zgodbo gosta iz Belgije Franka Rogerja.

Bralce opogumljamo, da se po prebranih zgodbah, še sami lotijo pisanja kakšne vznemirljive fantazijske zgodbe ali krvave vampirščine in nam jo pošljejo v objavo. Nekaj jih bomo objavili na naših spletnih straneh www.zvezdni-prah.si, nekaj jih bomo natisnili v Fanzinu za fantazijo, znanstveno fantastiko in horor ter svet Drugotnosti JAŠUBEG EN JERED (novice iz Drugotnosti) ali v naslednjem Letnem zbiru slovenske fikcije ZVEZDNI PRAH 2013. Pišite nam na elektronski naslov:

info@zvezdni-prah.si.

Če ne boste napisali zgodbe, pa z nami podelite vsaj navdušenje nad zgodbo, ki vam je bila najbolj všeč.

Kratek opis z oceno

Edo Rodošek ♦ VESOLJSKA SFINGA

Kratka, a napeta zgodba z zanimivo »biološko« idejo. Sodi v kategorijo ZF in je blizu Marsovskim

kronikam Philipa K. Dicka. Na videz preprosta pričoved o dveh lovcih na planetu Cetus se skoraj spremeni v grozljivko. Človeška kolonija pač skuša preživeti sredi tujsga okolja, kjer jim njive uničujejo domačijski rastlinojedci in grozijo domačijski plenilci. A narava na planetu Cetus se jim ne pusti kar tako pokoriti.

Ocena 4,5/5,0

KAZALO

Edo Rodošek ♦ VESOLJSKA SFINGA

Vid Pečjak ♦ PODOBE IZ PRIHODNOSTI

Andrej Ivanuša ♦ VANDROVEC

Miha Mazzini ♦ ČAKAOČ V WINNEMUCKI (JEZUS II)

Tanja Mencin ♦ KAZNILNICA PLANET NIČ

Tanja Mencin ♦ 3 PESMI

Bojan Ekselenski ♦ ZVEZDNI OTROK

Miha Pleskovič alias Lucas Kane ♦ KONEC POTI?

Nejc Kavka ♦ SPOPAD FRENGLOV

Uroš Potočnik ♦ SOLFFEGIO

Oneya B. Rajšel ♦ MAVRIČNO LETO 2013 / 3013

Primož Jenko ♦ OGRLICA Z BISEROM

Majda Arhnauer Subašič ♦ NEPORAVNAN DOLG

Tamara Zaner ♦ MISLI

Frank Roger ♦ KRIOPIKNIK (prevod Martin Vavpotič)

Vid Pečjak ♦ PODOBE IZ PRIHODNOSTI (Rodbina Steinberg)

Sonce, radiacija, smetišče, smog, voda-voda so naslovi kratkih pripovedi znotraj okvirja zgodbe. Ta sodi v kategorijo kataklizmične bodočnosti in je ekološko-aktivistično naravnana. Vsekakor je Vid Pečjak odličen pripovedovalec, ko postavi protagoniste v položaj, da s svojo osebnostjo rešujejo težave. V prvi družina napeto pričakuje videnje sonca po desetih letih nepredirne oblačnosti. V drugi babica po nesreči zaide na radiacijsko področje. Tretja epizoda prikazuje očeta in sina, ki brskata po smetišču in iščeta uporabne predmete. V četrti glavni junak doživi napad strupenega smoga. Na koncu se znajdejo vsi na čolnu sredi biblijske poplave. Ob tem sem se zamislil, kako bi moja družina ravnala, če bi se nam zgodilo kaj podobnega.

Ocena 4,2/5,0

Miha Mazzini ♦ ČAKAJOČ V WINNEMUCKI (JEZUS II)

Zanimiv pogled na temeljno krščansko verovanje in na božjega sina. Zanimivo izpeljana zgodba, ki nas potegne vase. Tudi ideja, da smo ljudje na splošno »dobri«, izvenzemeljski (iz katerekoli dimenzije pač prihajajo) pa »slabi«. Oziroma, da se njihovi »laboratorijski kunci« obnašajo drugače, kot pa si to Oni predstavljajo. Ker sem racionalen tip, sem se ob tem spraševal, kaj pa je njihov motiv, kaj je racionalna podlaga za dejanja Drugih, kakšna je ta njihova »kazen« in zakaj.

Ocena 4,2/5,0

Tanja Mencin ♦ KAZNILNICA PLANET NIČ

Pravzaprav je škoda zanimivega uvoda v zgodbo, ki je bil poslan kot zaključena celota. Čeprav besedilo boleha za opisovanjem in pojasnjevanjem (saj vsi vemo, kako je narejena vesoljska obleka!), je obetalo, da bomo do konca dobili vsaj kratko pojasnilo o tem, kaj glavni junak sploh dela tam. Saj, prišel je kot novinar, ki piše reportažo, a v besedilu je veliko namigov, da ima še nek drug namen. A o njem ne zvemo ničesar. Zgodba je pravzaprav njegovo poročilo o prvih vtisih obiska planetne kaznilnice, prvo bivanje v bivalniku za obiskovalce in obrok v zaporniški jedilnici. Nato pa vse skupaj nezaključeno obvisi v zraku. Upam, da bo avtorica zgodbo nekoč pripeljala do nekega zaključka in ob tem še malo obrusila robate vogale.

Ocena 3,2/5,0

Bojan Ekselenski ♦ ZVEZDNI OTROK

Zanimiva domislica o tem, da je otrok prišel z Zvezde. Vsaj tako trdi o sebi. Zgodba je kratka in s preobratom na koncu, ki nekako pojasnjuje to, kar trdi majhen otrok.

Ocena 3,6/5,0

Miha Pleskovič / Lucas Kane ♦ KONEC POTI?

Eno stran dolga pripoved je pravzaprav bolj razmišljajne o vlogi našega obstoja tukaj v Vesolju in našega položaja znotraj človeške vrste kakor pa zaključena zgodba. Sem pa vse skupaj moral dva-krat prebrati, da sem razumel bistvo.

Ocena 3,0/5,0

Uroš Potočnik ♦ SOLFEGIO

Zanimiva domislica o večdimenzionalnosti vesolja. Na pozabljenem planetu glasbeniki odločajo o usodi vesolja in zgodi se, da ves orkester zboli za »prehladom«, kar se usodno odrazi na strukturi našega vesolja. Zabavno branje in dobro napisana zgodba, ki potrebuje le malo brušenja.

Ocena 3,8/5,0

Oneya B. Rajšel ♦ MAVRIČNO LETO 2013/3013

Zgodba na zanimiv način varira temo o koncu sveta 21.12.2012 in še tisoč let kasneje (čeprav je to fikcija glavne protagonistke). Zgodba je mesta-ma ohlapna in ne dovolj dosledna, vendar to ne moti pri branju.

Ocena 3,8/5,0

Tanja Mencin ♦ 3 PESMI

Tamara Zaner ♦ MISLI

Ja, res je. Poezijo je potrebno meriti z drugimi vatli. Pesmi je težko tlačiti v kategorije in vse štiri tudi neposredno nimajo kaj dosti skupnega z ZF&F. Zakaj so potem sploh v letnem zbiru? Tam so predvsem zato, da spodbujajo poete, da vseeno pošljejo tudi pesmi in morda katero napišejo v kakšnem nadrealističnem slogu, ki je bližji spekulativnim žanrom. Vse štiri nas potiskajo, da razmislimo o sebi, o svojem bivanju in o prostoru pod soncem in znotraj človeške vrste.

Ocena - brez ocene.

Za naslednjič so ostale še ocene zgodb: **Primož Jenko ♦ OGRLICA Z BISEROM**, **Majda Arhnauer Subašič ♦ NEPORAVNAN DOLG** in **Frank Roger ♦ KRIOPIKNIK** (prevod Martin Vavpotič).

NEJC KAVKA - SPOPAD FRENGLOV

Ocenil Bojan Ekselenski

Prijetno sem bil presenečen, ko sem dobil v roke novelo Spopad Frenglov dijaka Nejca Kavke. Prav ste prebrali. Nejc Kavka sodi v novi val slovenskih ustvarjalcev spekulativne proze, ki so svoje delo končali v dijaških letih. Postavljam ga ob bok Martina Vavpotiča, Barbari Čibej, Mariši Ogris, Sarah Jerebic in Aleša Oblaka.

Kaj nam prinaša spopad Frenglov?

Zgodba o sinovem maščevanju smrti očeta, »kvestu« proti zlobnemu kraljestvu in zlobec, ki to ni videti, je lepo speljana, ponuja dovolj napeto branje, da si na koncu želiš še kakšen zalogaj. Liki so dovolj živi, vsak od njih ima nekaj karizme in predvsem niso čisto črno beli. Avtor se ne zapleta v nepotrebna opisovanja, ne servira nam moralnih litanij in nas ne mori s sterilnim jezikom. Opisi bitk so logični, kar je dobro.

Seveda se vidi, da Nejc še nima veliko življenjskih in pisateljskih izkušenj. Zgodba je že v osnovi videna, a to itak ne more biti zamera. Liki so občasno idealizirani, včasih se mu zgodi kakšna drobna nelogičnost, zaključek bi bil lahko malce bolj intrigantski in slog še mora popiliti. A to so malenkostne zamere vsega naveličanega prdca mojega kalibra. Zgodba čisto polnopravno sodi v ZVEZDNI PRAH 2012 - letni zbir slovenske fikcije.

Konkluzija in ocena

Zgodba 2,9/4

Izvedba ideje 0,7/1

VSEBINA 3,6/5

DOBRA BRALNA IZKUŠNJA

Skupaj ocena je polnomastnih 3,6, kar pomeni zelo dobro bralno izkušnjo. Zgodbo sem ocenjeval z odraslimi vatli, kar je še dodatno priznanje mlademu Nejcu. Iskreno upam, da bo nadaljeval s pisanjem, saj se v njem skriva talent za podajanje viteških in najbrž tudi drugih zgodb.

Portret Nejca Kavke
(o njem je bilo opisano več v JEJ 22, marec 2012)

ZAZNAVANJE ENERGIJE

ZEUSS BEZANY ALIAS VINKO ŠKRABAN

Intervju vodil Andrej Ivanuša

Zeussa sem srečal na svoji poslovni poti. Nekega dne sva se med drugim pogovarjala tudi o življenju izven Zemlje. V pogovoru je dejal, da se je sam že srečal z Nezemljani. Njegove trditve so zvenele smiselno in trdno, kar me je pritegnilo. Odločil sem se, da pripravim intervju z njim.

Dejal si, da zaznavaš energijo soljudi. Kako?

Ne znam pojasniti natančno. Čutim energijo človeka, ki je v moji bližini. Vem, kako se počuti, saj to zaznavam skozi dobro in slabo energijo, ki prihaja od njega. Na nek način lahko povem ali je bolan. Tudi njegovo bolečino čutim in vem, kje ga boli.

Kdaj si spoznal, da imaš takšen poseben čut?

Že, ko sem bil majhen otrok, sem nekako vedel, da obstaja še nekaj več. Zavedal sem se določenih povezav z nekom iz tega vesolja, lahko pa tudi iz drugih prostorov. Čutim neko bit, ko pride in ko gre. Ko je ali so 'drugi' v moji bližini, zaznavam povezavo, neko energijo. Težko opišem vse skupaj, to sem povedal le približno. Na začetku sem bil prepričan, da to vsi delajo in nisem mislil, da sem kaj posebnega. Ko sem odrasle spraševal o tem, sem doumel, da drugi ljudje tega ne zaznavajo.

Kakšne so bile tvoje prijetne in neprijetne izkušnje?

Že kmalu sem spoznal, da mi nekateri lahko tudi škodujejo. Tudi strah me je bilo. A sem vedno čutil moč v sebi, da jih lahko odvrnem in počasi tudi premagal strah. Pred kratkim mi je mama rekla, da sem ji, ko sem bil star leto dni in pol, prinesel čaj, ker je bila bolna. Pri tem mi tega nihče ni naročil. Nekako sem začutil njen bolezen. Iz svoje sobe v nadstropju sem odšel po strmih stopnicah v kuhinjo, pristavil pručko k štedilniku in ji skuhal čaj. Potem sem ji ga odnesel v spalnico.

Mogoče je to zato, ker sem rojen leta 1977, to je eno od prvih let rojstev indigo otrok, kot jim pravijo. Mislim, da so še takšni kot sem sam. Da lahko opravljamo komunikacijo z 'drugimi', nekako telepatsko, čustveno. Ko sem 'drugim' zastavil vprašanje, sem vedno takoj dobil jasen in razločen odgovor.

Te je zanimalo od kod so in kaj so?

Ne, o tem se ne pogovarjam, bolj o stvareh z globljim pomenom. Na primer, kako funkcijira energija, frekvenca, kako delujemo ljudje, o odpravi starih vzorcev mišljenja človeštva, kako bi lahko bolje funkcionali, o širjenju zavesti in energije. Vsekakor, nismo sami.

Ste se kdaj pogovarjali o bodočnosti?

Ne, le o moji vlogi tukaj.

Kaj je tvoja vloga?

Ni točno določena, meni je prepuščeno, da se odločim. Kakšno leto ali dve nazaj sem bil pod nadzorom. Zato sem imel v življenju tudi določene težave. Ko sem si zadal pomemben cilj, se ni uresničil. Moja pot je bila ovirana, zrušena. Kakor, da bi me blokirali.

Zakaj?

Ne vem pravega razloga. A zdaj ne več, ker sem jih energetsko nadvladal, zdaj, v tem trenutku nimajo kontrole nad menoj. Vedno sem hitro razumel, kako stvari delujejo. Zdaj je še lažje. Zdi se mi kakor, da bi imel določeno predznanje o stvareh.

A sedaj moram opisati še 'tisti dogodek'. Je zelo pomemben.

Pred časom je bilo, v Piranu, ko smo bili na počitnicah. Ležal sem v ležalniku na terasi neke hiše. Nisem nič pametnega počel, sem se sončil in malo razmišljal, ko sem nenadoma zagledal oranžno

kroglo, ki je priletela s strani. Z vzhoda, če se prav spomnim. Ni bilo zvoka, samo je priletela in cik-cakasto padla v morje. Zanesljivo ni bila zemeljskega izvora. Take tehnologije mi še nimamo. Takole cik-cakasto je letela in pljusnila v morje. V trenutku sem občutil veliko srečo, saj sem jih pričakoval že vse življenje. Potem ...

Kaj vem, kaj je bilo potem. Ampak, ko sem se vrnil, sam povedal mami, kaj sem videl. Zanimivo ... Mama mi je odvrnila, da je ona nekoč, še pred mojim rojstvom, videla dve takšni oranžni krogli. Ustavili sta se nad njo, lebdeli mogoče kakšno minuto nad njeno glavo, nato pa sta odleteli naprej. Mislim, da jih lahko vidijo samo določeni ljudje, ki so izbrani na nek način. Mogoče tisti, ki imajo energijo na določeni visoki ravni.

Šest mesecev kasneje, ko sem videl oranžno kroglo, ki je pljusknila v morje, je sledil naslednji 'dogodek'. To je bilo v Belem križu nad Portorožem. Popoldan sem prišel domov, si pripravil večerjo, malo sem gledal TV in se pred spanjem še stuširal. Nič nenavadnega! A ko sem legel v posteljo, sem postal paraliziran. Zavedal sem se svojega obstoja, a bi sem otrpel. Zavedal sem, da je nekdo od zunaj vplival name. Čez nekaj časa je 'nekaj'

prišlo v mojo sobo, pravzaprav se je pojavilo v njej. Čutil sem, videl pa ne. Trudil sem se odpreti oči in le z velikim naporom mi je uspelo, da sem priprl veke. Tam je bila nekakšna naprava, ki pa ni bila mehanska, oziroma iz kovine, temveč je bila 'živa materija'. Bila je temno-zelena, sluzasta in slišati jo je bilo kakor kakšna umetna pljuča.

Ko sem bil čez nekaj trenutkov kasneje v vesolju v nekakšnem 'balonu', sem razumel, da je ta naprava nekakšen transporter – teleporter. Gledal sem doli na Zemljo, ki se je vedno bolj oddaljevala. Čutil sem telo, moje funkcije so bile vsaj petkrat boljše. Zavedal sem se vsakega sestavnega dela svojega telesa. Da sem tam, da niso samo sanje, videl sem svoje bistvo, skoraj bi lahko rekel, da sem čutil vsako celico svojega telesa. Moje telo je delovalo na mnogo višjem nivoju.

'Balon' se je gibal stran od Zemlje. Izza sebe sem slišal delovanje nekega stroja. Radovedno sem pomislil, da se obrnem in pogledam, kaj je to. A že, ko sem si zaželet, so me ustavili. Nisem se mogel premakniti, kakor da je nekdo pritisnil na gumb 'stop'. V glavi sem razumel, da mi dopovedujejo, da sem preveč radoveden in da ne smem vse videti. Izven balona sem videl nekakšno velikansko 'cev',

ki se je vila iz ničesar proti Zemlji. Bila je kakor velikanska roka, ki v dlani drži vso Zemljo. To je, kot sem razumel kasneje, nekakšen 'energetski kanal', ki vpliva na naš planet. 'Drugi' imajo vpliv na življenje na Zemlji, na vse živali in rastline ter seveda tudi na ljudi. Seveda imamo svojo voljo, a le v okviru zadanih parametrov. Takrat sem prvič resno komuniciral z njimi. Povedali so, kaj moram doseči v življenju, kakšne so moje naloge, poti, ki so mi na voljo. Nič neposrednega in konkretnega, so le usmeritve.

Nato sem bil znova nazaj, v postelji. Paraliza je popustila in bil sem zadihan, prestrašen, vesel, ... Kakšni dve uri sem potreboval, da sem prišel k sebi. Ko sem se obrnil na bok, sem začutil nekaj v grlu. Kakor, da je nekaj vsajeno vanj. Za mnoge stvari sem potem izgubil dar govora, določenih besed ne morem več prav spraviti ven iz sebe. Mogoče je to kontrola, kaj smem povedati in kaj ne.

Seveda sem svojo zgodbo poskusil poslati različnim revijam in časopisom. A ko jo pošljem, se vedno kaj zgodi. Sredi pošiljanja mi zamrzne računalnik, pošta se zgubi, itd. Saj so mi dali vedeti, da so zaščitniški. Karkoli že bo, mi bodo vedno stali ob strani in mi pomagali. Vedno znova mi dajo še določene smernice, kako naj postopam.

Kako se ti je s tem spremenilo življenje?

Padel sem v obdobje močnega duhovnega razvoja. Pričel sem brati knjige s tega področja, sprejemal nauke, absorbiral vse to znanje, ki mi je postalo dostopno. Med spanjem in budnostjo je področje v katerem vidiš določene stvari in se lahko preseliš v določene dimenzije. Vidim energije in se lahko povežem z različnimi svetovi.

Vendar pa to ni popolnoma brez nevarnosti. Obstaja nekaj, kar imenujem 'črna masa energije' in jo vidim kot nekakšna vrata v prostoru. Enkrat je nekaj prišlo skozi in se uleglo name. Poskušalo je izčrpati mojo energijo. Boril sem se, da me ne izsesa. A so prišli 'drugi' na pomoč. Z moje desne strani se je pojavila 'bit' v obliki starega sivega moža. Mogoče je bila podobna liku grškega boga Zeusa, ne telo, bolj glava. Zaznal sem »ne skrbi« in so nekako odgnali to 'črno maso'.

Čez nekaj mesecev so prišli še 'drugačni' in me povprašali, če bi želel sodelovati z njimi. Zanimalo me je, kaj ponujajo. A so ob tem vprašanju kar izginali. Videl sem jih vizualno, a tudi zaznal z energijo.

Kako so bili videti?

Imeli so nekako trikotno glavo, bili so manjše rasti, glava je bila zelo velika napram telesu. Roke so bile zelo male in so le malo štrlele iz telesa. Oči imajo črne, srednje velike. Ne tako velike kot v filmih prikazujejo izvenzemeljske. Nosne luknje so kar na obrazu, imajo majhna usta z drobnimi, a ostrimi zobmi. Z vsake ličnice jim visi nekaj, kar je podobno lovki. Vem, le nekaj sekund sem potreboval, da sem razumel, lovke so bistvene za njihov obstoj, z njimi se hranijo in zaznavajo.

Kakšna je situacija sedaj?

Pred kakšnim letom dni in pol, so 'drugi' zadnjič vzpostavili stik z menoj. Dali so mi vedeti, da sem dobro opravil naloge do takrat in dosegel, kar sem moral. Dejali so, da lahko nadaljujem pot. Na izbiro so mi dali možnost, da stopim »v višjo sfero«. Kar pa bi zame pomenilo dejansko in fizično smrt na Zemlji. To pa nisem želel. Čutim, da moje delo tukaj še ni končano. Strinjali so se z mojo odločitvijo.

Sedaj je moje življenje zares samo v mojih rokah. Kar delam, mi vse uspeva. Tudi čutim tako, da sem samo-svoj, tako duhovno kot tudi energetsko. Ko se sam odločim, da bom kaj naredil, me nihče ne ovira.

So ti dali vedeti, da je še kakšen tebi podoben človek v tvoji bližini, recimo v Mariboru?

Ne, niso. Vem, da so takšni ljudje, ki so pripravljeni za sprejemanje energije. Da vedo, da je več nivojev in lahko te ravni tudi dosežejo. Takšni bodo zagotovo slej ko prej vzpostavili stik.

Hvala za čas in odgovore. Želim ti obilo uspeha v tvojem življenju. Upam, da bova ostala v stiku in se še kdaj pogovarjala o tej temi. Morda bomo kmalu vsi prešli v stanje višjega zavedanja in prešli na naslednji energetski nivo.

MAVGLI - DEČEK IZ DŽUNGLE

JOSEPH RUDYARD KIPLING, PORTRET

Pripravil Andrej Ivanuša

Joseph Rudyard Kipling je angleški pisatelj in pesnik, ki je bil rojen 30. decembra 1865 v Bombaju (Mumbaju) v Indiji, umrl pa je 18. januarja 1936 v Londonu v Angliji. Najbolj je znan po otroški knjigi *Knjiga o džungli* (1894), indijskem vohunskem romanu *Kim* (1901), pesmih *Gunga Din* (1892) in *If—* (1895) ter številnih krajših zgodbah. Leta 1907 je prejel Nobelovo nagrado za književnost. Takrat je znan predvsem kot pesnik. Ob prejemu nagrade je bil star 42 let in je s tako še do danes najmlajši prejemnik te nagrade. Zavrnil je številne prestižne nagrade in tudi plemiški naziv.

Njegov oče **John Lockwood Kipling** je bil učitelj v krajevni umetnostni šoli Jeejeebhoy in kasneje direktor muzeja v kraju Lahore. Materi je bilo ime **Alica** (rojena **MacDonald**). Stric po materini strani je bil slikar **Edward Burne-Jones**, drugi pa politik **Stanley Baldwin**. Svoje nenavadno osebno ime je dobil po jezeru Rudyard (Staffordshire), ob katerem so se njegovi starši zaročili. V starosti šestih let je prišel v Veliko Britanijo in živel pri skrbnikih. Šolo je obiskoval najprej v Southseaju in kasneje »United Services College« v Devonu.

Leta 1882 se je vrnil v Lahore v sedanjem Pakistanu, kjer so živeli njegovi starši. Najprej je delal kot urednik pri lokalnem časopisu in začel pisati liriko in zgodbe. Od sredine 80. let 19. stoletja je prepotoval Indijo kot dopisnik časopisa *The Pioneer*, ki je izhajal v Allahadu.

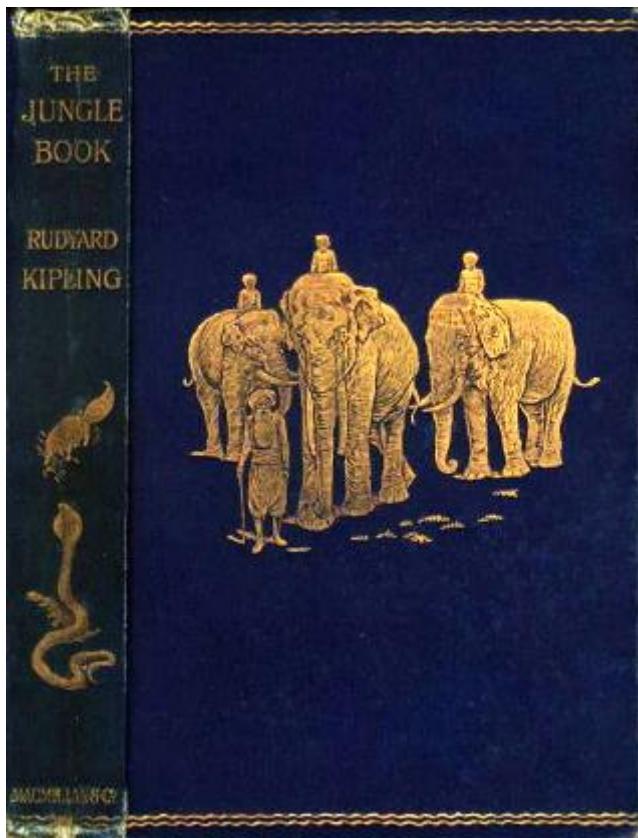
Takrat je začel pisati in objavljal svoja dela. Do 1888 je objavil šest zvezkov z kratkimi zgodbami, med njimi tudi *Soldiers Three*. Ena od zgodb iz tega časa je *Mož, ki je želel postati kralj (The Man Who Would Be King)*. Po tej predlogi je bil 1975 posnet film s Seanom Conneryjem in Michaelom Cainom v glavnih vlogah.

V letu 1889 se je vrnil v Veliko Britanijo in se naselil v Londonu. K njegovim književnim prijateljem in podpornikom sta spadala tudi **Henry Rider Haggard** in **Henry James**. Kmalu je postal znan zaradi realističnih zgodb in pesmi, v katere je mojstrsko integriral ritem pogovornega jezika in sleng, na primer pri vojakih. Njegova lirika je močno vplivala na **Bertolta Brechta**. Njegov prvi roman *Luč, ki je zatajila (The Light that Failed)* je izšel leta 1890. Ena od njegovih najbolj znanih balad je *Balada o vzhodu in zahodu (The Ballad of East and West)*.

Leta 1892 se je poročil s **Carolina Balasteir**, katere brat, ameriški pisatelj, je bil njegov prijatelj. S soprogo je naslednja štiri leta živel v ZDA. V tem času je začel pisati knjige za otroke in mladino, med drugim zelo znano delo *Knjiga o džungli (The Jungle Book)* in *Druga knjiga o džungli (The Second Jungle Book)*, ki sta nastali v letih 1894 in 1895.

Po sporih s sorodniki se je družina vrnila v Veliko Britanijo. Leta 1897 je objavil knjigo *Pogumni kapitani: povest z Velikih sipin (Captains Courageous)* in ob 50. obletnici vladanja **kraljice Viktorije** pesem *Ob zaključku* (približen prevod *Recessional*), ki vsebuje pesimističen pogled na usodo Britanskega imperija.

V naslednjem letu je potoval v Afriko. Tu se je spoprijateljil z britanskim imperialistom **Cecilom Rhodesom** in začel zbirati material za novo knjigo za otroke, ki je izšla leta 1902 pod naslovom **Just so Stories**. Za sinonim imperializma je postal naslov njegove pesmi *Breme belega človeka (The White Man's Burden)*. V tej pesmi razлага, da je civiliziranje t.i. divjakov etnično breme belcev, ki jim je naloženo. Pred ozadjem ameriško-španske vojne, v kateri so ZDA odvzele Španiji Kubo in Fili-

Naslovnica prve izdaje Knjige o džungli.

pine se obrača na predsednika ZDA **Theodora Roosvelta**. Kiplingovo sporočilo je, da morajo dinamične države, kot so ZDA, od stagnirajočih kolonialnih sil kot na primer Španije prevzeti nase breme za razvoj ljudi v kolonijah. Pesem je eden od bistvenih slavospevov imperializmu in njen naslov se (je) pogosto uporabljal kot izrek.

1901 je izšel vohunski roman **Kim**, ki velja danes za eno njegovih najpomembnejših del in za enega najboljših književnih opisov Indije v kolonialni dobi. Med prvo bursko vojno se je občasno zadrževal v Južnoafriški republiki. Leta 1907 je kot prvi Britanec prejel Nobelovo nagrado za književnost.

Po prvi svetovni vojni je njegova popularnost upadla. K temu je prispevala osebna kriza, potem ko je njegov sin umrl med bitko pri Lousu. Optimizem prejšnjih let je zamenjal pesimizem, ki se odraža tudi v njegovih zgodbah. Kipling je pisal do zgodnjih 30. let 20. stoletja, čeprav je imel vedno manj uspeha.

Umrl je leta 1936 zaradi možganske krvavitve. Njegovo književno delo, lirika, zgodbe in roman Kim veljajo v angleško govorečem delu sveta za klasiko.

Po navedbah English magazine Masonic Illustrated je bil Kipling tudi prostožidar. Menda bi naj bil sprejet v prostožidarsko ložo št. 782 Hope and Perseverance v Lahoreju že v starosti 21 let. Prav tako je bil nekaj let njen tajnik. O tem je pisal v časopisu The Times. Znotraj lože je dosegel tudi pomembne nazive. Prostožidarski ideali so ga navdihnili in jih je opisal v pesmi The Mother Lodge.

Izbrana dela

(Poudarjeni naslovi so tudi v slovenščini)

- **Preproste zgodbe s hribov (Plain Tales from the Hills), 1888**
- Soldiers Three, Black and White, 1888
- Under the Deodars, 1888
- Life's Handicap, 1891
- The Light that Failed, 1891
- The Naulahka, 1892
- Many Inventions, 1893
- **Knjiga o džungli (The Jungle Book), 1894**
- **Druga knjiga o džungli (The Second Jungle Book), 1895**
- **Pogumni kapitani (Captains Courageous), 1896**
- The Day's Work, 1898
- A Fleet in Being, 1898
- Stalky & Co., 1899
- From Sea to Sea - Letters of Travel, 1899
- **Kim (Kim), 1901**
- Just So Stories for Little Children, 1902
- Traffics and Discoveries, 1904
- **Spak s Spakovega griča, (Puck of Pook's Hill), 1906**
- **Zakaj — zato (Actions and Reactions), 1909**
- Rewards and Fairies, 1910
- Sea Warfare, 1916
- A Diversity of Creatures, 1917
- Land and Sea Tales for Scouts and Guides, 1923
- The Irish Guards in the Great War, 1923
- Debits and Credits, 1926
- **Kako je nastala abeceda in druge čisto zaresne zgodbe (A Book of Words), 1928**
- Thy Servant a Dog, 1930
- Limits and Renewals, 1932
- Something of Myself, 1937

Na predzadnji strani te številke JEJ je objavljena njegova pesem **Cold Iron (Železo hladnó)**, ki je bila objavljena v knjigi **Reward and Fairies**. To je zgodovinska fantazijska knjiga, ki jo je avtor založil leta 1910.

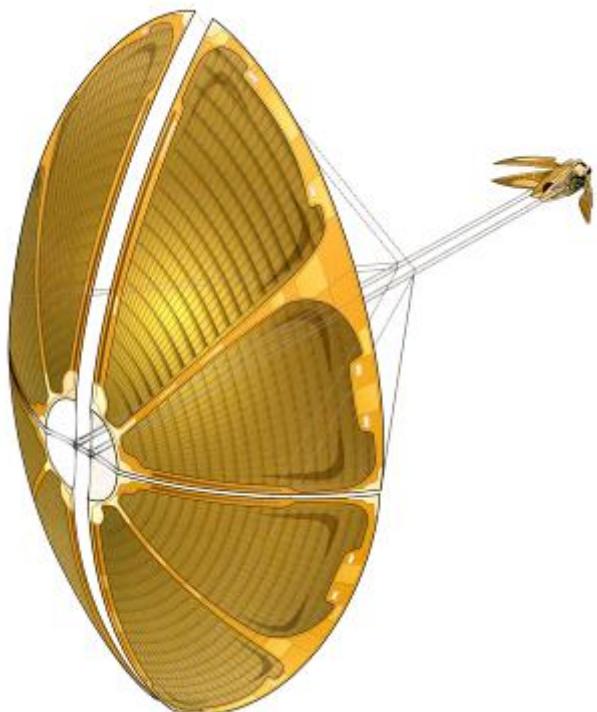
<>

FILMSKE MEDZVEZDNICE 4

NAJBOLJŠE IZ STAR WARS

Pripravil Andrej Ivanuša

Geonosis Solar Sailor

Geonosis Solar Sailor

Star Wars II - Attack of the Clones (2002)

Jadranje med planeti že dolgo zaposluje domišljijo piscev znanstvene fantastike. Pa še pri teh so vesoljske jadrnice bolj domena naslovnic knjig kakor vsebinskih zadev. Seveda je tudi filmska tehnologija trikov morala dozorevati nekaj časa, da je bilo mogoče »narisati« in računalniško sprogramirati prepričljivo vozilce. Končno so leta 2002 pri LucasFilmu namenili grofu Dookuju v filmu Attack of the Clones neverjetno hitro vesoljsko jadrnico. Ko je na begu pritisnil na »rdeči« gumb in je iz nosu vesoljskega plovila flipnilo in se razpelo gigantsko in elegantno jadro, smo le kljub vsemu le zadržali dih nad neverjetnim prizorom. Oblikovalec Gavin Bocquet je spet vrnil eleganco vesoljskim potovanjem!

Anakin starfighter

Star Wars III - Revenge of the Sith (2005)

Tole plovilce pa je zmešano podobno kakor Anakin sam! Je čudovit bojni vesoljski lovec. Ven dar je mešanica vseh petih prejšnjih iz različnih epizod filmske epopeje. Očitno je tukaj oblikovalcem končno le zmanjkal »štofa«. Najprej imamo za osnovo »speeder« motocikle iz Return of The Jedi, geometrična okna in solarne panele iz TIE Fighterja, luknjo za vcepljanje R2 robota kot pri X-Wings in Y-Wings lovcih, neprave kote kot pri »snowspeeders« iz The Empire Strikes Back in

Toliko medzvezdnic, kot se jih podi po vesolju franžize Star Wars, boste težko našli še kje druge. Filmarji so si dali duška in skupaj z oblikovalci »izumili« celo serijo neverjetnih vesoljskih plovil. Sicer so imeli dovolj časa, kar celih šest filmov. Ampak vse poseka vesoljska jadrnica grofa Dookuja.

Levo Anakin starfighter in desno Naboo Starfighter N-1

čisto na koncu še kokpit kot v Millenium Falconu. Saj, na koncu deluje kar spodobno, ampak je daleč od vsake originalne ideje. Očitno se jim je že mudilo na snemanje filma.

Naboo Starfighter N-1

Star Wars III - Revenge of the Sith (2005)

Srebrno-rumeno puščičasto čudo z bočnimi motorji ima nalogu, da ščiti nebo in okoliško vesolje planeta Naboo. Njegov tanek, zmuzljiv design naj bi odražal filozofijo umetnosti in znanosti planeta. Ampak, ni mi jasno, čemu služijo tisti ozki, špičasti repi? Menda zaradi kapljicaste aerodinamike. No ja, v atmosferi že mogoče, v vesolju je pa »itak« vseeno. Nato je tukaj še luknja za R-2 robota, bojnega, jasno. Oborožen je še z dvema plazmatskima topovoma, izstreljevalcem torpedov in glej, lahko celo leti avtonomno. Kdo bi si mislil!?

X-Wing - Star Wars (1977)

Pravzaprav sem si želel, da bi tega Colonial Viperja izpustil s seznama, ker je tako neznaten v primerjavi z drugimi pomembnejšimi medzvezdnicami. Vendar - je legendarni lahki vesoljski lovec, ki je odigral nesporno vlogo v filmu. Prava uporniška osa, ki se nikoli ne preda. John Dykstra je bil »visual effects supervisor«, kar po domače pomeni, da je bil šef oblikovalcev. On je zakrivil x-krilneža! Osnovne skice je prispeval Ralph McQuarrie. Potem pa so izdelali kar nekaj modelov za potrebe filma, saj veste, take parkirane v hangarju, pa tiste z zloženimi krili in na koncu še one, ki imajo krila narazen. Menda potem bolje streljajo! Vsekakor eden od najbolje prodajanih modelov v igričarsko-modelarski srenji. Skratka legendaren vesoljski lovec.

V kasnejših epizodah z Anakinom so za lovce uporabili že preizkušeno obliko in jo samo spremenjali po potrebi. Eden od uspešnejših replik je ARC170 StarFighter.

Y-wing StarFighter - Star Wars (1977)

Tale Y-wing je »delovni konj« v vesoljskih bojih in je bil v uporabi vse od Clone Wars naprej. Uporaben je za »pasje borbe« in za bombardiranje prelepih planetarnih prestolnic. Ne ustraši se niti ta glavnih ladij in ne velikih površinskih ciljev. Mogoče je malo v senci kasneje prikazanih X-wing in A-wing lovcev, a njegova zgodovinska vrednost je očitna, saj je dobro služil večim generacijam zvezdnih pilotov v vseh epizodah Star Wars. To je skupek preproste in

X-wing Fighter

ARC170 Star Fighter

Y-wing StarFighter

Tie Fighter

»rusko« grobe tehnologije, ki ne odpove niti v najbolj krutem in črnem vesolju. Malce je nestabilen v atmosferskem letu, ampak saj to ni njegovo najljubše okolje. Je bolj podoben trmastemu oslu, kakor iskremu konju, vendar svoje delo odlično opravlja. Nekateri piloti ga obožujejo, drugi ga sovražijo, ampak vsi mu zaupajo.

Tie Fighter - Star Wars (1977)

Design Tie Fighterja Colina Cantwella je eden izmed njegovih najboljših oblik vesoljskih lovcev in je motivno zelo atraktiven. Vedno vemo, kdaj frči po vesolju mojster temne sile Darth Wader. No, saj mu malo pomaga še glasba, ko se pojavi na platnu. V tistem času so bili industrijski oblikovalci malce obsedeni z na novo »izumljenimi« solarnimi celicami in so jih zato obilo uporabljali tudi tam, kjer pravega smisla niti niso imele. A oblikovalec je oblikoval nekaj, kar ni imelo nobenega približka v takratni »prizemljeni« tehnologiji ali v vesolju. Je

prvo »aliensko« plovilo, kjer se sprašujemo na kakšen način frli naokrog po vesolju. Ob tem vedno slišimo značilen zvok. Sam se sicer sprašujem, kako se ta prenaša po brezzračnem prostoru, a to je mogoče zaradi tistih bočnih črnih panelov s »sončnimi celicami«, ali kaj? Zvok je sicer mešanica zdrsavanja gum avtomobilov na avtocesti in slonjega rjovenja. Vsaj tako pravi tehnik Ben Burtt, ki je to spadal skupaj.

Filmofili se sicer sprašujejo, kako plovilce sploh pristane na tistih krhkih bočnih panelih. Namreč, v nobenem filmu ni prikazano, kako Tie Fighter pris-

tane ali poleti. Vedno se kot črna senca prikaže izza X-krilneža in mu prične groziti, da ga bo razstrelil na prafaktorje. Darth Wader se menda kar »prežarči« vanj, ko se mu zahoče.

Death's Head, Imperator-class Star Destroyer Star Wars (1977)

Impresivna trapezoidna »ladjica«, se mi zdi! Vam ne? Samo poglejte to njeno 'trikotniško' velikost in masivni rep! Se spomnите 'uvodnega strela', ki ga je naredila tale 'ladjica' v prvem filmu, ki smo ga videli iz franšize Star Wars? To je bil prelomen prizor v vseh do tedaj posnetih SF-filmih. Videti je bilo, da nam nad glavo v kinu visi ladja velika kakor celina kakšnega planeta. A pri tem so poskusili sestreliti drobceno Corelliansko diplomatsko vesoljsko ladjo.

Res je, zadevo smo videli že prej v kakšnem filmu, a nikakor ne pri tej hitrosti in pri tem grmenju vesoljskih topov. Saj se spomnite še lagodnega plutja vesoljskega plovila iz misije Jupiter v filmu 2001: Vesoljska odiseja?. Tam je bilo vse tiho, mirno in spokojno. A tukaj? Grmenja in zvočnih efektov je bilo v »brezzračnem« prostoru kolikor ste hoteli in vse pospremljeno še z milozvočnimi klavirskimi akordi glasbene klasike Johna Williamsa.

Takole čisto vojaško je gromozanski trikotnik z impresivnim repom dejansko samo rušilec. Komandni most se pne nad vso to maso globoko spodaj in na njegovem obsežnem krovu je zbran cvet diktatorjev in napol blaznih vojaških poveljnikov, ki v vesoljskih prostranstvih branijo imperij pred j... uporniki. Ampak, res je ironično, da so za prikaz tega plovila uporabili 91 centimetrov dolg model, ki je manjši od modela Tisočletnega sokola, ki se v nem trenutku filma prilepi nanj in pritaji. Vsekakor niso potrebovali toliko detajlov. Vendar, ko so snemali film Empire Strikes Back, so izdelali nov model, ki meri celih 259 centimetrov. To pa je že impresiven model!

Death Star

Kovinski morilski planet? Vesoljsko plovilo v obliki krogla? Na prvi pogled ni videti morilska, hitra in gibljiva. Vendar ... z njo je mogoče v prah sesuti vsak planet, ki se znajde na dosegu njenega (saj ne morem reči laserskega) topa. Enostavna in tiha ubijkalka svetov!

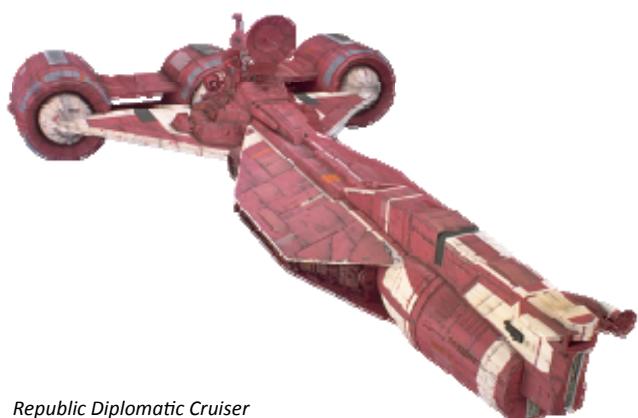
Slika na prejšnji strani, zgoraj, levo: Darth Vader

Slika na prejšnji strani, zgoraj, desno: Death Star

Slika na prejšnji strani, spodaj, levo: Death's Head, Imperial Star Destroyer

Trade Federation Battleship

Republic Diplomatic Cruiser

Sith Infiltrator

IZOBRAŽEVANJE

Robota C-3PO (levo) in R2-D2 (spodaj)

Millennium Falcon - Tisočletni sokol

Torej, jagoda na smetani in ta še na torti - to je Tisočletni sokol. Mnogokrat so oblikovalci poskušali narediti kaj resnega iz palačinkastega letečega krožnika. Tukaj sem jim je zagotovo posrečilo.

Sam George Lucas je dejal: »Mene spominja na hamburger z olivo ob strani!« Vendar je 'vozilce' nenadkriljivo v vseh scenah v filmu kjer nastopa. Samo pomislimo na njegov elegantni obrat nad pristajalno ploščadjo Calrissianovega mesta! Legendarno! Toliko, da so si ga sposodili še v drugih filmih, nazadnje v filmu Iron Sky (Jekleno nebo). Ob tem je to vesoljska ladjica, ki ima celo svojo zgodovino!

Najbolj znan je seveda po tem, da sta Han Solo in Chewbacca tihotapila najbolj vročo robo po vsem znanem vesolju. Vendar je plovilo svoje življenje začelo kot tovorno »živinče« z imenom YT 492727 ZED, ki ga je izdelalo podjetje Corellian Engineering Corporation. Že pri izdelavi je pokazalo, da je iz posebnega testa. Ko so ga izgotovili, je nastopila gospodarska kriza in je kar nekaj časa rjavel v skladišču. Potem ga je začel mehansko okvarjeni droid pomotoma razstavljal na prafaktorje. A ladjica se ni dala kar tako. Eden izmed njenih pogonov se je sprožil in sesul skoraj celotno proizvodno linijo v sosednji proizvodni dvorani. Potrebno je bilo kar nekaj človeških delavcev, da so tovornjaček obvladali. Eden izmed njih je izjavil: »Tako vesoljsko frčalo se najde le eno na milijon!«

Znova so ga pokrpali in ga prodali Corell Industries Shipping Limited, ki je vesoljsko tovornjačo uporabljala dvanajst let. Med tem si je zaslužila slabo reputacijo, saj je veljala za trmasto nezanes-

»You know, that ship's saved my life quite a few times. She's the fastest hunk of junk in the galaxy!« – Lando Calrissian

»Veš, ta ladja je velikokrat rešila mojo glavo. Zagotovo je to najhitrejši kos železja v galaksiji.« - Lando Calrissian

Ijivo, a ob tem neverjetno hitro ter poskočno. Ko je firma leta 48 BBY bankrotirala, sta jo kupila upnika dvojčka Kal in Dova Bringer ter ji nadela ime Jackpot. Ob običajnih in legalnih prevozih sta tudi prepeljala kaj na skrivaj. Zato sta jo nadgradila z novim modelom hiper-pogona in jo naredila še hitrejšo. Tihotapska organizacija pod vodstvom Cularina je kmalu postala pozorna nanju. Oba sta izgubila življenje v boju z njimi.

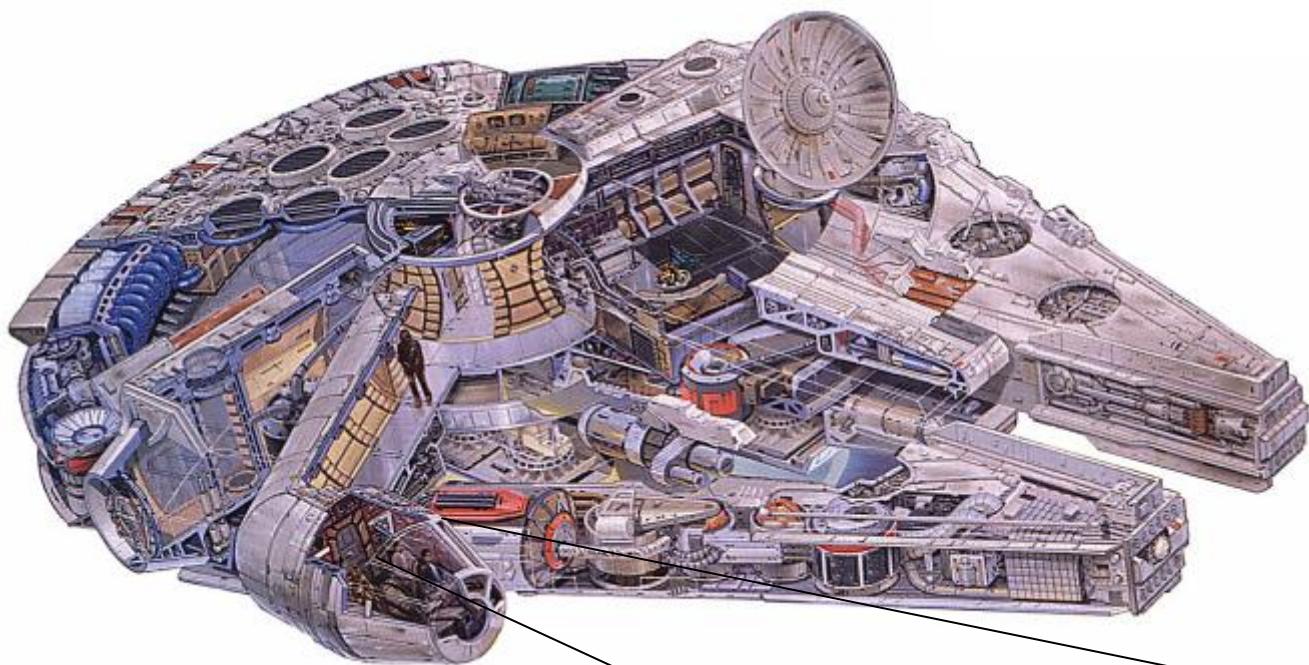
Cularin je nato zaplenil njuno ladjo. Ker je na skrivaj sodeloval še z Jedi senatom, saj je bil simpatizer Republike, jim je ladjo prepustil skupaj s svojima pilotoma Tobbom Jadakom in Reezejem Duurmunom. Ime so ji spremenili v Stellar Envoy in to je nosila naslednjih deset let. Leta 19 BBY so ladjo uporabili v bitki pri Coruscantu. To je bilo takrat, ko je tam pristal Anakin Skywalker v spremstvu Obi-Wan Kenobija in vrhovnega svetnika Palpatina.

Nedolgo zatem se je Stellar Envoy zapletel v nesrečo z vele-tovornjačo Nar Shaddaa, kar je imelo za posledico, da je bila njegova osnovna struktturna konstrukcija zelo poškodovana. Tako so jo parkirali v orbito odpadkov okrog lune Smuggler. Vesoljsko železje je po mesecu dni odkupil Bammy Decree, ki je bil genialen tehnik, specialist iz skupine roparskega lorda Reja Taunta. Decree je ladjo v celoti prenovil in ji vgradil nove, nadgrajene sisteme, predvsem je uporabil sklope, ki so jih sicer vgrajevali v sodobno različico YT-1300p ter jo preimenoval v Second Chance.

A dolgo ni bila v lasti roparskega lorda, saj jo je ukradel konkurent Zenn Bien. Da skrijejo poreklo, so jo prekrili z novo oplato ter prebarvali ter preimenovali v Gone to Pieces. Ladjo je takoj prodal naprej, odkupila jo je uporniška Alliance in ji dala ime, ki jo nosi še danes - Millennium Falcon (tisočletni sokol). Uporabili so jo v Uporu pri Bilbringi leta 9 BBY. Njegov takratni poveljnik Fargil je skupaj z ladjo pobegnil iz bitke.

Ker ga je pritiskala teža krivde, jo je doniral skupini zdravnikov »brez mej« pod vodstvom doktorja Parlaya Thorpa. Po nekaj letih so jo ti prodali potujočemu cirkusu Molpol.

Lando Calrissian je bil naslednji lastnik. Ladjo si je priigral v igri sabacc od lastnika cirkusa leta

5 BBY. Ker sam ni znal pilotirati, je za pilota-učitelja najel svojega novega znanca Han Sola. Po prvih vožnjah je ladjo dopolnil še z močnejšimi obrambnimi sistemi. Ob tem je potrebno omeniti, da jo je na eni izmed voženj zabil v pristajalno rampo na planetu Renatasian.

Kakor jo je na igri sabacc priigral, tako jo je tudi na njej zapravil. Tisočletni sokol je pristal v lasti Han Sola. Ta je takoj pričel nadgrajevati lahko pridobljeno ladjo, ki je že tedaj bila najhitrejše vesoljsko plovilo. Njegove osebne izboljšave vključujejo nadgradnjo oklepa, orožij, motorjev, senzorjev in motilcev.

Prva misija Millenium Falcona pod vodstvom Han Sola je bil izlet v Kashyyykfor, ki ga je opravil na zahetvo svojega novega kopilata Chewbacce s planeta Wookiee. Vse ostalo pa je lepo vidno prikazano v šestih filmih franšize StarWars.

*Princeza Leia Organa Alderaanska
(rojena Leia Amidala Skywalker;
poročena Leia Organa Solo)*

*Zgoraj: prerez Millenium Falcona
in posadka od leve - Chewbacca s planeta Wookie, Luke Skywalker,
Obi –Wan Kenobi in Han Solo.
Spodaj: Millenium Falcon (Tisočletni sokol) v vsej svoji veličini.*

VSTAJENJE

Miha Mazzini

Bolečina se je naglo zmanjšala in začel se je zavedati samega sebe. Ženska pred njim je hkrati gledala vanj in malo tudi v daljavo, kot bi bila strahotno naveličana. V rokah je držala ploščico in pisalo.

Spominjal se je lastne smrti in upanja, s katerim je potonil vanjo. Da denar, ki ga je redno nakazoval krionični organizaciji, ni bil zaman in bodo nekoč, ko bo medicina zadosti napredovala, njegovo zamrznjeno truplo res obudili. Sedaj pa: ogromen prostor, bleščeče osvetljen, postave, ki so drsele v ozadju.

Da! DA! Hotel je zavpiti od veselja, a iz grla ni prišlo ničesar.

Ženska je spregovorila:

"To je prvič in zadnjič, da nekdo govori z vami, zato dobro poslušajte. Vi ste Neživi s številko 600316. Z odločbo 2033/12 je bilo prepovedano preizkušati zdravila na ljudeh, odločba 2112/02 pa je prepoved razširila na vse žive organizme. Od tega trenutka, ure 10.33, dne 12. 03. 2315, ste last Evening Pharmaceuticals Inc., ki vas je obnovila iz

najdenih ostankov. V zakonskem roku se dediči niso javili in vas zahtevali zase, zato ste postali last naše družbe. Zaradi zakona o zaščiti delavcev pred hrupom smo vas obnovili brez govornih organov. Dodeljeni ste oddelku za preizkušanje zdravil, ki blažijo bolečino, zato smo vas ustrezno genetsko spremenili."

S pisalom je potegnila kljukico po ploščici in preden je znova vključila bolečino, je še dodala:

"Po vsaki smrti vas bomo obujali tudi v prihodnje."

V ISKANJU NAVDIHA

Majda Arhnauer Subašič

Le kdo, za vraka, si upa trditi, da pisatelji prekipevamo od navdiha in nam besede kar same od sebe bruhajo na papir ter se sestavljajo v smiselne celote? Takšno bedasto trditev lahko izusti le človek, ki nikoli ni sam bil v pisateljski koži. Ampak – zakaj se sploh ukvarjati s pisateljevanjem? Nekaj je pač treba početi, da popolnoma ne otopiš ob povzemanju trivialnih »čvek« za rumene medije.

Druga izbira je v urejanju lokalnih listov, kjer moraš le paziti na dovolj pogosto omenjanje župana in ostalih veljakov ter opevaš njihove zasluge. Pa še vesel si lahko, da si sploh v igri. Še bolje, če namesto komentarjev o globalnih političnih temah ali eksistencialnih vprašanjih pišeš o povečanju prsi te ali one starlete in že petnajsto variacijo na temo »Kako postati popolna ženska«. Dodaš še intervju z drugo spremjevalko predlanske misice

Zgornjih Sel ter kak kuharski recept, pa si opravil svoje. In zato si se moral nekoč poglabljati v Heideggerja ter se pregristi skozi socialno antropologijo. Ah, kje so ti časi! Polni zanosa, vedno razpoloženi za burno izmenjavo mnenj ter željni znanja in novih spoznanj, takrat nismo slutili, da bo nekoč naš glavni moto denar in cilj preživetje.

Za dušo – in tudi za kakšen dodaten »sold« - pa je treba še kaj napisati. A najprej mora priti ideja. Navdih. Tu pa je suša. Blokada. Popolna. Kot zakletto. Morda pa bi pomagal kakšen dim? Material imam na dosegu roke. Počasi in z občutkom zvijem. Zleknem se v naslonjač in zaprem oči. Uživaško potegnem. Zadržim dim. Prijetno pogreje, ko napolni pljuča. Prvemu sledi drugi in temu tretji. Začutim, kako se postopoma širi po telesu in doseže vsako celico. Vse lažji postajam. Svobodnejši.

Poplesujem po sobi, se igraje dvignem pod strop. Kot za šalo kar skozi steno zaplavam v sosednjo sobo. Ej, noro! Kakšen Redbull neki; gandža ti da krila! Pravzaprav kril niti ne potrebuješ. Preprosto letiš. Brez ovir in meja se premikaš skozi fizične bariere. Dobiš potrditev - vse, kar obstaja, je res le velika praznina med vseskozi gibajočimi delci, ki se vseskozi gibajo.

Smuknem na ulico in iz ptičje perspektive opazujem njen utrip. Premikajoči človečki se mi zazdijo smešni. Kot na povelje se ustavijo pred rdečo lučjo na semaforju in čakajo, namesto da bi uporabili moč prostega premikanja in poleteli. Pa tako enostavno je vse skupaj.

»Hej, ljudje, me vidite?« jim zakličem, a odziva ni. Torej sem še neviden povrhu. Odlično! Vse skupaj mi postaja vedno bolj všeč. Vznemirjenje in misel na dogodivščine, ki si jih bom lahko privoščil v takšnem stanju, mi dajeta še dodaten polet.

Zdaj bi se mi pa res prileglo pivo! Plavajoč nad strehami se napotim proti lokalnu, pred katerim se spustim in vstopim skozi šipo. Prikradem se do šanca in ko natakarice ni v bližini, si kar sam posstrežem. Nagonsko posežem po denarnici, a se spomnim, da mi ni treba plačati, saj me vendar nihče ne vidi. Malce me zapeče vest, a jo potolažim z obljubo, da bom prihodnjič radodaren z napitnino. Saj bi še zmedel ubogo dekle, če bi se pred njo nenadoma kot iz neba znašel denar. Razgledam se naokoli in ima me, da bi prisedel k znani družbi. Debata o aktualni politiki je fante očitno razgrela, množica vrčev pa še podžiga vzdušje.

Zapustim prizorišče in se napotim dalje raziskovat okolico iz nove perspektive. Morda bi se ustavil še v trgovini in si nabral nekaj malenkosti za večerjo, a počasi se me loteva utrujenost. V še malo prej breztežno telo se vrača občutek teže. Nagonsko vem, da se moram hitro pobrati domov. Vse bolj okoren postajam in zdi se, kot bi se telo ujelo samo vase. Z zadnjimi močmi pristanem v svojem naslonjaču.

»Uf, tole je pa bil zadetek,« pomislim med odpiranjem oči. Sem pretiraval? Je bila roba premočna? Toda bilo je vredno. Iskal sem le navdih za pisanje, a sem tako poletel. Dobesedno. Prav neverjetno, kako resnično je bilo vse skupaj videti. Slišal sem, vonjal, tipal in če ne bi bil tako prizemljen človek, ne bi verjel, da ni bila le fantazija. Očitno je trajalo kar dolgo, saj se je kazalec na uri že približeval polnoči.

Nenadoma zaslišim zvonec. Le kdo bi lahko zvonil ob tej uri? Na vratih zagledam prijatelja Mirana z mojo denarnico v rokah:

»Živijo, starci!« se zasmeji:

»Tole si očitno pozabil v Pubu. Ves večer smo sedeli tam, a te nihče ni opazil. Tudi Tanja, nova *kelnarca*, je rekla, da bi je prisegla, da te ni videla, le tvoja denarnica se je kot po čudežu znašla na šanku.«

Potpam žep kavbojk, kjer jo vedno nosim in ugotovim, da je res je ni tam. V glavi mi začne šumeti in pot me oblije. Se mi meša? Kaj se dogaja? Sem še vedno zadet in je vse skupaj le fikcija? Misli se mi podijo po glavi, srce razbija, čutim, da se bom zdaj, zdaj se bom onesvestil. Miran pa še vedno stoji pred menoj in mi moli mojo denarnico:

»Kaj pa je s teboj? Nekam bled si. Ti ni dobro?«

Slišim ga kot skozi kopreno.

Še sam ne vem, kaj sem izdavil. Verjetno sem se mu zahvalil. Zmeden sem odtaval nazaj v stanovanje in se sesedel na prvi stol. Ničesar več nisem razumel.

In še danes – po nekaj letih – nisem nič bližje odgovoru, kaj se mi je dogajalo tistega večera.

Pogled skozi Bojanovo prizmo:

Ideja je dobra. Materializacija sanj vseh uživalcev gandže in podobnih veselih substanc. Okostje zgodbe je prijetno sveže. Naj pohvalim njen trud ustrezanju standardom priprave besedila za objavo.

Avtorici se vidi, da še nima prakse s pisanjem kratke fikcije. Uvod je morebiti preobsežen glede na osrednjo nit zgodbe, a konec je preprosto predstavljen premalo udarno.

Vsekakor želim še več Majdinih poskusov, saj verjamem, da bo skozi prakso in sugestije napredovala s svojo spekulativno fikcijo. Smisel za ideje ima ...

Še konkluzija: **Zgodba: 2,8/4; izvedba: 0,5/1;** Skupaj je **3,3/5**, kar je za začetniški poskus zelo, zelo dobro.

ŠTAMPILJKI PODOBE PRIHODNOSTI

Vid Pečjak

Gospa Milena Stainberg ni verjela svojim očem - na drugi strani ceste je zagledala svojega sina Aleksandra, takega, kot je bil v otroških letih. Rekla si je: »Pa saj to ni mogoče!« Bil izrezani Aleksander, prav tak, kot se ga je spominjala. Ponavljala je: »Iste oči, ista barva las, postava, enaka velikost, enaka oblika glave, toda različna starost - kako je to mogoče?«

Poklicala ga je: »Aleks!«

Deček se je obrnili, in ko je videl, da ga napeto opazuje, je pospešil korak. Ona pa je ponovila: »Aleksander!« Tedaj je zagledala temno pego pod desnim ušesom. Ni se motila; tudi njen sin jo ima. Stekla je k njemu.

»Si ti Aleksander Steinberg iz Horndorfa?«

»Pa saj to ni mogoče!« je pomislila. Njen Aleksander je bil postaven mladenič triindvajsetih let, športnik, študent prava in osvajalec ženskih src, ta otrok pa je nosil na hrbtnu težko torbo, da se je kriivil pod njenim bremenom. Lahko bi bil njegov enojajčni dvojček, vendar je bil vsaj desetletje mlajši. Očitno enojajček.

Pristopila je in vprašala:

»Si ti Aleks Steinberg.« Deček je plaho prikimal. »Sem Aleksander, vendar ne Steinberg. Pišem se Horse. Kaj pa želite?«

»Spominjaš me na mojega sina Aleksandra, na las si mu podoben, vendar si veliko mlajši od njega.«

Povabila ga je k sebi na dom.

»Pojdi z menoj in pokazala ti bom njegovo sliko.« Otrok je nekaj časa okleval, nato pa ji sledil do njenega bivališča.

»Mi ne verjamete?« je sopihal za njo.

»Verjamem, verjamem,« je odvrnila Milena, »vendar je vse skupaj zelo čudno. Prečudno čudno.«

Doma je odprla družinski album in pokazala slike. Deček na sliki je bil zares podoben prišleku.

»To sem jaz,« je dejal, »a se nič ne spominjam.«

Kasneje se jima je pridružil njen mož Melanž. Menil je, da gre samo za izjemnega dvojnika.

»Biologi so izračunali, da se na vsakih pet milijonov ljudi pojavi še ena oseba z zelo podobnim genomom. Igra slučaja. Bog je vrgel kocko in nastal je novi Aleksander.« Vendar poslušalca nista bila zadovoljna. Ona je rekla, da se takšen dvojnik

pojavlja samo v sto letih na sto milijonov ljudi, Aleks pa je rekel:

»Ne verjamem!«

Deček je doma povedal staršem, kaj se mu je pripetilo. Naslednjega dne se je z njima vrnil k Mileni. Najprej mu nista verjela, ker pa je vztrajal, sta sklenila, da si bodo skupaj ogledali slike. Milena je povedala, da njen Aleksander ni njen biološki sin (kar je fant sicer vedel), temveč posinovljeneč. Ko je bil star nekaj mesecev, ga je prejela na zavodu za sirote. O njegovih starših, ki so umrli med avtomobilsko nesrečo, je vedela samo to, da sta bila uradnika na občinski upravi, Aleksander pa je hranil tudi njuno sliko. Prav nič mu ista bila podobna.

Znova so pregledali album. Deček na sliki je bil zares podoben Steinbergerjevu sinu Aleksandru. Na prvi sliki je bil še dojenček. Ovit v plenico je stegoval ročici proti kamerni.

»Dojenčki so si vsi podobni,« je pripomnil Edmon Horse. »Kdo bi jih razlikoval?«

Toda na drugi podobi sta si bila otroka že bolj podobna. Deček je stal v otroški stajici in držal v rokah pajaca. Na tretji sliki z otrokom na lesenu konju pa sta bila povsem enaka.

»Ni dvoma, to je naš Aleks,« je zatrdil Edmon, »čeprav slike ne poznam,« in tako se je nadaljevalo do zadnje slike, ki je prikazovala mladeniča na telovadnemu konju.

Starši so poklicali oba Aleksandra in jima zagotovili, da bodo razkrili zagonetko. Bila sta nadvse začudena in jih gledala kot deveto čudo. Pregledala sta fotografije in majala z glavo. Le pri eni sliki, ki je kazala dečka na plaži, je starejši Aleks vzklknil:

»To fotko pa poznam, pripravljali smo se na plavalno tekmo na neki plaži ... ne vem več, na kateri.« Pokazal je na neko osebo na sliki: »To je Matjaž,« nato še na drugo: »To pa je Tomažek.« Žal tudi starša nista vedela, kje in kdaj je bila slika posneta in kdo jih je fotografiral, čeprav sta se medlo spominjala dogodka.

Potem so odšli na Zavod za sirote. Tam so odprli dokumente in odkrili podatke o nesreči, osirotelom Aleksandru in njegovih bioloških starših. Nato so odšli na občinsko upravo, kjer so jim povedali, da je bila Aleksandrova mati Andreja tajnica in oče Matevž predstojnik oddelka za rojstva. Starejši uslužbenci so se ju še spominjali.

»Bila sta čudovita človeka,« je dejal eden od njih. »Pomagala sta vsem, ki so se znašli v stiski in spominjam se, kako je oče odobril dopusti uslužbenki, ki sta ji v nesreči umrla starša.«

»Kaj pa njun otrok?«

»Nikoli ga nisem videl, a spominjam se, da nam je govoril o njem. Menda mu je bilo ime Aleks.«

»Aleksander?«

»Tako nekako. Imenoval ga je tudi Kuštorec.«

»Imel sem vedno skuštrane lase,« je pojasnil Aleksander starejši.

Obiskali so tudi zdravnika, ki je pregledal ponesrečenca, voznika pogrebnega avtomobila, takratno gospodinjsko pomočnico, šolarja Matjaža in Tomaža, a niso izvedeli nič novega.

Iskanje jih je privedlo do Mileninega moža Melanža. Že po kratkem zasljevanju je izjavil, da sta Aleksandra medsebojna klona. Starejšemu Aleksandru so takoj po rojstvu odvzeli celico, jo zamrznili in čez nekaj let vnesli v jajče darovalke, ki je nato rodila Aleksandra 2. Torej sta bila klona. Enojajčna dvojčka različne starosti, kar se v naravi ne dogaja.

»Zakaj pa ste pristali na eksperiment? Ali ni eksperimentiranje s človeškim tkivom prepovedano?«

»Vem. Toda takrat sva živila v mizernih razmerah, brezposelna brez kakšnekoli pomoči, večkrat lačna kot sita, kloniranje pa so dobro plačali. Kdo bi se upiral takšni skušnjavi?«

»Zdaj pa zares ne vem, kdo sva? Ena oseba v dveh telesih, eno telo v dveh osebah ali kaj?« je

vprašal Aleksander starejši.

»Do včeraj še neznanca, danes pa edninca,« je rekel Aleksander mlajši. »Ne bi bilo najbolje ostati tak kot doslej?«

Po kratkem razgovoru so se strinjali z njim. Če se srečajo, se pozdravijo, lahko gredo tudi skupaj na kavo, kloniranja pa ne bodo omenjali. Le Melanž je predložil, da bi zahtevali odškodnino, a je kasneje pristal na pogoje obeh družin.

Aleks mlajši pa je zamišljeno vprašal:

»Nobene od fotografij se ne spominjam, razen tiste s plaže, na kateri smo se pripravljali na tekmovanje v plavanju. Zdaj sem se spomnil tudi plaže: Ladiko beach na Rodosu. Kako je mogoče, če me tam nikoli ni bilo?«

»Naj to ostane naša skrivnost. Bral sem, da po vsaki raziskavi ostane nekaj nepojasnjenih vprašanj,« je dodal Edmon.

»Kloniranje je podobno kopirjanju fotografij. S sodobno opremo jih lahko naredil tisoč ali sto tisoč ali še več,« je pripomnil Melanž.

»Bolj je podobno štempljanju, ker na štemplju ni mogoče ničesar spremeniti,« je dejal Aleksander starejši.

»Pa bodiva štemplja,« je predlagal Aleks mlajši, nakar se je vsa skupina zasmehala. Smejali so se še potem, ko so odšli, nekateri pa tudi doma.

<>

KMETIJA 1267B

PODOBE PRIHODNOSTI

Vid Pečjak

Babica je pripovedovala svojim vnukom:

»Ko sem imela šest let, vem, da še nisem hodila v šolo, nas je moj dedek peljal na kmete, da vidi-mo, kako se prideluje hrana in krmi živila. Bilo je zelo zanimivo. Prvič v življenju smo videli krave, prašiče, kokoši v njihovem naravnem okolju, skupaj smo nabirali solato in ličkali koruzo, prešali sadje in pomagali kmetom tudi pri drugih delih. Menim, da bi bil tak izlet za vas zanimiv in pou-čen.«

Domenili so se, da bodo obiskali kako kmetijo. Mamin učenec Milan je bil sin tajnika na bližnjem posestvu. Njegov oče se je strinjal, da pridejo k njim.

Naslednjega dne so Steinbergi skupaj z Milanom odšli na pot. Po slabih urah vožnje so zagledali dve veliki, podolgovati stavbi in vrsto nenavadnih vozil.

Edi in Izida sta se ravno prepipala zaradi nekega kmečkega programa na računalniku.

»Ne, z računalnikom ne moreš molsti krav in znesti kokošjih jajc,« je dejal Edi.

»Saj vem,« je odvrnila Izida. »Imaš me za neumno. Lahko pa predvidiš, koliko bo krava dala mleka in kokoš znesla jajc na leto. Statistične programe dobro obvladam.«

»Kaj pa izdelujejo v tej tovarni?« je vprašal Edi Steinberg in pokazal s prstom na dolge in ozke stavbe na dvorišču.

»To ni tovarna, marveč kmetija,« ga je poučil Milan.

»Kmetija?« se je začudil Edi. »Kje pa so hlevi, silažni stolpi in kmetijsko orodje? Stavba se zdi bolj tovarna kot kmetija.«

»Kaj pa ti veš?« jo je poučil

Milanov oče Angel jih je pričakal pri vhodu.

»Povejte, kaj želite videti?« ga je zanimalo.

»Vse,« je odgovoril Karel Steinberg. »Konje, govedo, ovce, kokoši, polja,« je začel naštrevati.

»Tega pri nas nimamo. Ovc tudi sam nisem še videl.«

»Pokažite nam solato, na katerem rastejo jajca,« je zaprosila Izida Steinberg.

»Jajca ne zorijo ne drevesih, temveč jih znesejo kokoši, pritlehtni ptiči, ki jih imamo samo sedem

za lastno uporabo,« ga je poučil Edi. »In jih ne pro-dajamo.«

»Potem bi rada videla drevo, na katerem rastejo buče in kumare.« Karel jo je dregnil, naj umolkne in ji zašepetal v uho. »To so neumna vprašanja,« Edi pa je z nasmehom dejal: »Na drevesu raste le sadje, ne pa buče, ki poganja iz zemlje.«

»Iz prsti,« je važno dodal Jakob Steinberg.

Edi jih je popeljal v najbližjo stavbo. Videli so nenavadna vozila in stroje, notranjost pa je smrde-la po nafti.

»Uh,« je vzkliknila Izida. »Zakaj pa imate toliko strojev?«

»Z njimi obdelujemo zemljo ali pa sejemo in pobiramo pridelek. Poglejte!«

Sedel se je v eno od teh vozil in ga pognal naprej. Zahrumelo je, da so se Steinbergi prestrašili.

»To je agropokombajn, ki izkoplje krompir in peso, ju očisti in razporedi po velikosti v vreče.« Zapeljal je ven do najbližjega kupa zemlje in ga v hipu prekopal.

»Čudovito!« je vzkliknil Jakob.

»Ta kombajn je zastarel. Imamo ga pri hiši že trideset let in smo naročili novega.«

»Čudovito!« je ponovil Jakob in sklenil roki. »Kje imate pa živino?«

»Nobene živine nimamo in meso kupujemo v trgovini.«

»Mi pa smo mislili, da...« je začebljala Izida

»Zemljo kopljemo z ročnim orodjem, krampi, lopatami in motikami.«

»Kje neki! Motike sploh nimamo.«

»Pesnik Willow je napisal, da je moral kot otrok motikati ves dan.«

»Willow je živel pred šestdesetimi leti. V tem času se je marsikaj spremenilo. Pri nas gojimo samo koruzo, na sosednjem posestvu pa samo pšenico, še naprej pa samo zelenjavno. Vse to opravljam s pobiralnimi stroji.«

Tedaj je Jakob zavpil. »Izida? Kje je Izida?« Ses-trice ni bilo nikjer. Izginila je kot kaplja v suhi zemlji.

Začeli so kričati:

»Iza! Kje si! Oglasil se, Iza!« A se ni oglasila.

»Najbrž je zašla v koruzzo,« je menil Edi. Razpo-

redil je otroke v vrsto in ji ukazal, naj prodirajo po koruzi naprej, dokler ne naletijo nanjo.

»Pazite, da se gledate. Sicer se bo še kdo izgubil.«

Iskali so jo skoraj eno uro, dokler niso dosegli potoka, ki se je vil skozi polja. »Iza! Iza!« je odmevalo.

»Nimate psa?« je vprašal Jakob.

»Nimamo. Naši delavci se ne zgubijo v polju,« je odvrnil Ed. »Razen dečkov in deklic, ki gredo namenoma tja. »Izkazalo pa se je, da je vsa mladina na svojih delovnih mestih.

Jakob je menil, da dobro poznajo vse kotičke v koruzišču in Edi jih je pridružil iskalcem.

Končno jo je daleč stran odkril Edijev brat Aleks. Sedela je v koruzi in jokala. Bila je umazana in obleka je bila na enem delu strgana. Prijel jo je za roko in odpeljal na izhodišče. Zraven jo je karal:

»Vidiš, kaj se zgodi otroku, ki se ne drži skupine?« Izida je jokala in odgovarjala. »Šla sem za ptičko, ki je zletela v polje.«

Steinbergi so bili srečni, da so spet skupaj. Zahvaljevali so se Aleksu in Ediju. Ker je bilo koruzno polje ogromno, bi jo lahko odkrili prepozno.

STRAŽARNICA

Andrej Ivanuša

Sedel je na skali, ki je grozila, da se vsak trenutek zvali v globok prepad.

Njegove priprte oči so spremljale vsak najmanjši gib vibatrosa, ki je krožil nad Breznom. Airan je počasi zahajal in prepuščal planet drugemu soncu, Biranu. Njegova medla, modrikasta svetloba je poglobila sence nad breznom, ki mu ni bilo videti dna. Za hip je Jan sklonil svojo svetlolaso, kodrasto glavo navzdol in se zazrl v brezno, ki so se ga vsi bali. Po prastarem verovanju so iz brezna prihajali umrli in vanj vabili žive, da se jim pridružijo. Vse zlo tega planeta je bilo v Breznu. Ni imelo imena. Klicali so ga na tisoče različnih načinov. Najbolje je bilo, če ga sploh nisi imenoval. Nihče se mu ni upal približati. Le Jan je že nekaj časa sedel na njegovem robu in opazoval vibatrose.

Dvignil je pogled in priprl veke, ker ga je motila Airanova svetloba. Segel je z roko do čela in z iztegnjeno dlanjo naredil senco nad očmi. Zdaj je videl bolje. Izza meglic na airanovem zahodu so se

»Na kmetih že ne bi živel,« je tarnal Karel.

»Misliš, da bi se vsak dan izgubil? Oni poznajo svoja polja, saj vozijo po njih s svojimi čudnimi vozili skoraj sleherni mesec.«

»Zares so čudna,« je pritrdil Jakob. »Ali ne bi bilo zanimivo, če bi se z enim od njih pripeljal v šolo?«

»In požel sošolce,« je dodal Karel.

»Učitelje,« ga je popravil Jakob. »Posebno starega Žolnirja, ker tako grdo zija na učence.«

<>

na dalnjem obzorju kazali komaj zaznavni vrhovi visokih planin. Brezno je bilo prekrito z gosto meglo in je segalo kot rahlo nagubana ploskev čez vse, kar je mogel videti. Nihče ni vedel, kaj se pod njimi skriva. Spodaj je bilo vedno le ... zlo, nekaj mračnega in nedoumljivega. Ta ploskev je vedno valovala in se prelivala. V soju manjšega sonca je bila videti modra kakor morje. O morju je vedel še manj kot o Breznu. Ko se je sonce Airan dotaknilo roba obzorca, je postal rdeče in zdelo se je, da je večji kakor prej v zenitu. Zapihal je airanov večerni veter airzah in stene Brezna so pričele svojo pesem. Razlika v topoti je premaknila skalovje in vsa visoka stena na vrhu katere je sedel Jan, je pričela igrati, škripati in brneti.

»Zlo prihaja iz brezna,« so govorili ljudje, ko se je oglasila pesem Brezna in vsak je pri sebi zamrmral molitev, ki preganja uroke. Janu je tudi bilo tesno pri srcu. A sčasoma se je na to večerno pesem privadil.

V airzahu je vibatros izvajal še večje letalske umetnije in se dvigoval vedno višje in višje. Jan je zrl za njim in srce sta mu napolnila vzhičenje in ostra bolečina. Zavidal je vibatrosu njegovo sposobnost letenja. Tudi Jan je želel leteti, premagati brezno in pogledati kaj je tam, kjer so tiste planine na robu obzorja. Spremljal je vibatrosa toliko časa, dokler njegovo oko ni moglo več razbrati drobne vibatrosove pike na vedno temnejšem nebu. Airan je zašel, Biran je metal svojo medlo svetlobo na pobočje nad Breznom. Jan je odvrnil pogled in se počasi napotil nazaj proti vasi.

* * * *

Privzdignil je zaveso nad vhodom in stopil v hišo. Ženske so pripravljale večerjo. Tiho je sedel v kot in čakal, da bodo sedli za mizo. Babica in stara dekla sta sedeli ob oknu ter sukali bilanovo prejo. Komaj sta še kaj videli v medli Biranovi svetlobi. Šemačka se je tiho priplazila do njega in se zvila v klobčič ob njegovih nogah. Njen piskajoči glas je zahteval, da jo gladi po mehki in kratki, poletni dlaki. Pričel jo je čehljati po hrbtni in njen piskajoči glas se je počasi spremenil v globoko mrmranje, ki je hipnotično delovalo na Jana. Glasovi so se razblinili v fantastičnih slikah, ki so zdrsele pred njegovimi očmi. Prepustil se jim je, vendar je še vedno razmišljal o vibatrosu nad Breznom. Drobna misel mu je kljuvala nekje globoko zadaj v možganih, zazdela se mu je da se slika počasi spreminja.

Nežen dotik na ramo, ga je prekinil. Prenehal je čehljati šemačko in se ozrl navzgor. Slika se je zbristila.

»Kje si bil?« ga je vprašal oče, ki se je sklanjal nad njim.

»Razmišljal sem,« je odvrnil in bil je vesel, da medla biranova svetloba zakriva njegovo rdečico.

»Upam, da nisi zopet sedel ..., no, saj veš, tam! Tam je zlo, ki prihaja ... Saj slišiš?« je dejal oče in z roko naredil znamenje proti urokom. Umolknila sta za trenutek. Stene Brezna so še vedno škripale svojo pesem. A je počasi zamirala z nastopom Biranovega polmraka.

»Da, slišim,« je pretrgal molk Jan. Oče je sedel nasproti njega in dejal:

»Sicer pa ni pomembno! Poslušaj me dobro, Jan.« Obliznil si je ustnice. »Ženske bodo kmalu končale večerjo, oba meseca bosta kmalu vzšla ...« Spet je umolknil. Jan je vedel, da mu bo oče povedal nekaj pomembnega, zato ni prekinjal tištine.

Zrl je v svetlobno liso za očetovim hrbtom, ki je

postajala vse svetlejša. »Lunas vzhaja!« je pomisil Jan. Oče je nadaljeval:

»Redkokdaj se takole pogovarjava. Preredko!«

Bilo je kakor, da je to očital samemu sebi. Plosko je položil dlani na kolena.

»Včeraj je bil svet starešin. Razpravljali so tudi o tvojem šolanju, pravzaprav, o vseh ... Izbran si ... Greš v Stražarnico, kjer ...« Vendar nadaljevati ni mogel, ker je Jan šinil kvišku.

»Tudi jaz, tudi jaz!« je dejal in zaploskal.

»Sedi, počasi. Za veselje in za žalost je vedno dovolj časa,« je pomirljivo dejal oče. Jan je sedel. Oče je nadaljeval:

»Jutri, ko vzide Airan, se oglasi pri Učitelju. On ti bo več povedal.«

»K mizi, večerja je gotova,« je zaklicala mati in prekinila vso hišo pri delu.

Jan in oče sta si zrla iz oči v oči in med njima je bila za trenutek vzpostavljena drobna vez. Tudi očetova davna želja je bila, da bi bil izbran in bi lahko šel tja ... v Stražarnico. Zdaj je to željo prenesel na svojega prvorojenca. Jan je bil na določen način kakor on, vendar je bil smejejši, drznejši in videl je dlje. Vendar oče niti slutil ni, da je to dlje veliko več, kakor si je sam mogel in upal zamisliti.

Oče je prekinil molk:

»Pridi, greva večerjat!« Zdaj je bilo spet tako svetlo kot ob airanovem dnevu. Vzšel je tudi Lunaj. Tako so sonce Biran in meseca Lunas in Lunaj skupaj komaj dosegli svetlobo, ki jo je dal Airan.

Ko je minila večerja, je zašlo še sonce Biran in srebrna svetloba obeh mesecev se je razlivala čez kamniti vaški trg. Jan je stal pred hišo. Mimo so hodili vaščani. Mrmral je vsakemu v pozdrav, ko so se v njegovi glavi podili viharji misli. Konec pouka je končal z odliko. Osvojil je očetove ročne spretnosti z lesom. Farolov les je v njegovih rokah pel pesem visoke umetnosti. Znal je matematiko in astronomijo, poznal je zgodovino in filozofijo, bil je najboljši učenec v Baiji. Minila so samo tri lunasova leta, ko je pričel s poukom. Zdaj mu Učitelj ni mogel dati še več Znanja. Zdaj bo moral Znanje iskati sam ... v Stražarnici.

* * * *

Obe luni sta zašli ena za drugo in znova je vzšlo mehko-modro sonce Biran. Z medlo svetlobo je osvetlil vas Baio. Pripravljal je pot na nebu velikemu soncu, ostro-rumeno bleščečemu Airanu. Jan je ležal buden na svojem ležišču. Podložil je laket pod svojo glavo in strmel skozi okno. Šemačka je

ležala zvita ob njegovih nogah. Njena dlaka se je svetlikala in prelivala v sivo modrih odtenkih.

»Šemačko jutro,« je pomislil Jan. Tako so imenovali čas med vzhodom Birana in vzhodom Airana. Ob biranovem jutru so šemačke odšle po svojih poteh. Zelo malo ljudi je vedelo, kam gredo v tem času. Večini je bilo tako ali tako vseeno. Menda so prvi, ki so prišli, še raziskovali skrivnostno vedenje šemačk. A kasnejše generacije naseljencev si s tem niso belile glave. Potrebno je bilo preživeti in kolikor je Jan vedel, so komaj preživel. Vojna ... Čudne stvari so se menda dogajale pred Vojno. Pri zgodovini se o tem času sploh niso učili. Samo o tistem, kar je bilo po Vojni, ki je bila pred nekaj tisoč leti in jo je preživelo le nekaj ljudi. Takrat so se v bivališča ljudi naselile šemačke. Svojeglave, trmaste, ljubke ...

Kakor da bi čakala na določeno znamenje, se je šemačka dvignila, pretegnila tri pare nog, izplazila kremlje in jih skrila. Stoeč na zadnjem in srednjem paru nog je s prvim parom opravila toaleto svojega obraza. Nato je neslišno zdrsela proti loputi v vhodnih vratih.

Jan je zrl za njo. Nato je sunkovito dvignil odejo in se dvignil. Čez glavo si je na hitro potegnil belo tuniko. Rahlo je drgetal v jutranjem mrazu. A za hlad se ni menil. Saj se bo ob Airanovem vzhodu ozračje ogrelo. Po prstih je stopil do vrat, jih odprl in tiho zaprl za seboj. Uspel je še zadnji trenutek videti za katero hišo je zdrsnila šemačka. Sledil ji je.

Za vasjo se je po pobočju razprostiral nizek, gosto zraščen farolov gozd. Farol daje odličen les za izdelavo jedilnega pribora in skodelic ter drugih posod. Težko ga je obdelovati, ker je zelo gost in čvrst. Je tako gost, da ne plava na vodi. Farolovi izdelki iz vasi Baia so sloveli po vsej Stražistanki.

Šemačka je zavila v farolov gozd.

Jan se je namuznil:

»Mehkodlačka, zdaj si moja!«

S hitrimi koraki je stopil do vrtne lope, kjer sta imela z očetom spravljen pribor za nabiranje in obdelavo farola. Vzel je sekiro in usnjene zaščitne rokavice, ki so mu segale do komolcev. Na glavo si je posadil usnjeno kapo, ki mu je pokrivala vrat in ramena. Spredaj je bil usnjeni vizir, ki mu je nalegal preko obraza.

Že nekaj časa je sledil šemački in si je pred dnevi pripravil opremo za sečnjo farola na stojalo tik ob vratih. Upal je, da mu bo tunika zadoščala, saj so imela farolova drevesa velike trne, ki so povz-

ročala skoraj neznosno srbenje. Vendar se je šemačka premikala tako hitro, da bi ga usnjena zaščitna obleka pri tem preveč ovirala.

Šemačka je sledila poti, ki so jo naredili drvarji. Jan se je pomikal za njo. Tiho, kolikor pač je mogel in znal. Nenadoma je zaslišal piskajoče lajanje šemačke za seboj. Hitro je zdrsnil za farolovo drevo in se nabodel na trn. Sikajoče je zaklel. Obrnil je sekiro z ročajem proti sebi. Odvil je pokrov in iz votlega ročaja s prstom zajel malo luga. Ta mu je ublažil pekočo srbečico. Ko je končal, je zagledal sosedovo šemačko, ki je neslišno hodila za njihovo.

»Odkril bom, kam greste, presnete šemačke!« je trmasto zamrmral in nadaljeval zasledovanje. Le srbečica je motila njegovo gibanje. Drvarska pot se je cepila na rokave. Če je Jan visoko poskočil, je lahko pogledal čez farolske krošnje. Pot jih je vodila vedno dalje od vasi v hrib. Ožila se je.

Nenadoma sta šemački zavili v gosto farolovo podrastje. Ves gozd je sestavljal ena vrsta dreves. Podrastje je bilo sestavljeno iz gostega, mladega farola. A nežni trni vsaj niso bili tako nadležni kot trni odraslega farola. Šemačkam njegovi trni niso bili ovira. Zdelenje se je, da so neobčutljive na farolovo kislino. Tudi to je pri ljudeh zbujalo še večje začudenje in šemačke so bile zato še skrivnostnejša bitja. Dokler je mogel, je z rokami odrival podrastje. Rokavice so ga dobro ščitile, vendar so pri gibanju in trenju s farolom povzročale cvileč šum. Imel je srečo, saj je veter pihal proti njemu. Upal je, da ga šemačke ne bodo prehitro odkrile.

Farolova drevesa so bila vedno nižja in tudi podrast je bila nižje rasti. Da se je izognil odraslim farolovim drevesom, se je sklonil in se skoraj čepe pomikal naprej. Sedaj mu je tunika opletala med nogami in ga ovirala pri gibanju. Kakšno večjo vejo je tu in tam moral odsekati. Zavidal je šemačkam, ki so se lahko gladko gibale med farolovim podrstjem. Vozile so slalom in se izogibale ostrim vejam. Zbodel ga je še en trn, zastokal je, vendar ni imel časa, da bi si namazal vbod z blažilnim lugom. Stisnil je zobe in nadaljeval zasledovanje.

Nenadoma je farola zmanjkalo. Začudeno je mežikal v Biranovo svetlubo. Pred njim je bila jasa polna šemačk. Ni mu bilo jasno. Jasa sredi farola je bila nekaj nenavadnega. Takšne krčevine so lahko naredili le drvarji, vendar na jaso ni vodila nobena steza. Jasa je bila popolnoma okrogla in rahlo nagnjena tako, da jo je Biran v celoti osvetljeval. Jan je visoko poskočil nad farolova drevesa, da bi se raz-

gledal. Naredil je več skokov, vendar vaških streh ni bilo nikjer videti.

Obsedel je na robu jase in strmel. Šemačke so se zbirale. Prihajale so iz vseh strani okroglo jase. Tvorile so koncentrične kroge in se tesno stisnile ena k drugi. Nenadoma je njihovo civiljenje in lajanje potihnalo. Nad jaso se je dvignila meglica in skozi Janovo glavo je zdrsnila prva slika. Zazdela se mu je, kakor da prede njegova šemačka. Zdelo se mu je, da jo čehlja po dlaki na hrbtnu.

»Čudežno!« je pomislil. Slike so se vrstile ena za drugo, vedno hitreje in hitreje. Dolgo časa je strmel v ta kalejdoskop, ko je nenadoma spoznal, da pravzaprav šemačke izmenjujejo informacije med seboj. Vrtele so se kakor slike in nenadoma je spoznal, da so to slike vasi in vaščanov. Vmes je videl modro-sive lise, nejasne in zabrisane prizore. Bile so 'besede' iz šemačkinega sveta, ki jih ni mogel razumeti. Predstavljal je za ljudi nesmiselne miselne vzorce šemačk, ki jih ni mogel 'prevesti' v človeške misli. Bil je očaran. Odkril je nekaj, kar morda ni še nihče pred njim. Prepustil se je toku slik.

V tej množici prikazov se je vedno bolj pojavljala slika lepe, svetle šemačke in vedno bolj tudi njegova slika. Nato je sledil pravi ognjemet barv, ki mu niso nič pomenile. Bile so lepe. Občudoval jih je in zmeda v njegovi glavi je vedno bolj rasla. Postal je utrujen, miselnih vzorcev je bilo preveč za njegovo glavo.

Zaspal je. Pravzaprav je padel v trans. In priše so jasne, gibljive slike ... O planetu, polnem šemačk. Sredi njih je pristala ognjena kočija, nekakšno goreče farolovo drevo. Iz njega so prišli ljudje s steklenimi bučami na glavi, oblečeni v bleščeča oblačila. Potem so ljudje zgradili velikansko stavbo in vanjo prepeljali velikanske kovinske ... Ni se mogel spomniti, kako se te kovinske reči imenujejo. Šemačke so vse skupaj le opazovale. Potem jih ni bilo več, kajti ogenj je bruhnil z neba. Iz tistih kovinskih reči je tudi bruhal ogenj nazaj v nebo. Potem je prišlo še več ognjenih kočij in iz njih so izstopila ostudna bitja pokrita z zelenimi luskami. Bojevali so se z ljudmi. Nekaj so kopali in zidali ... Lovili so šemačke in jih jedli ... Zvrtno se mu je v glavi in zagrnila ga je tema.

Ko se je prebudil, je še vedno sedel na robu okroglo jase. Ob njem je ležala lepa, svetla šemačka. Zavedel se je, da je to šemačko videl v svojih mislih, a v resnici jo je gledal prvič. Njegova Meh-

kodlačka je stala nekaj korakov stran, strmela v Jana in čakala. Jan se je obema nasmehnil. Snel je rokavico in pogladil svetlo šemačko:

»Lepa si! Imaš tako lepo, mehko in svetlo dlako. Klical te bom Bela.«

Šemački sta zacivilili. Mehkodlačka je kratko zalajala in zdrsnila v farolov gozd. Za njo je odšla Bela in za njima še Jan.

Ko se je vrnil v vas, je bil Biran že visoko na nebu. Do vzhoda Airana je bilo samo še malo časa.

»Kod hodiš?« je nestrpno zaklicala mati. Jan je pospravil svojo farolovo drvarske opremo v skrinjo.

»Kaj pa si počel v farolu?« je presenečeno vprašala mati.

»Zasledoval sem šemačko,« je odvрnil.

»Tepček ti,« se je nasmehnila mati. »Šemačke hodijo po svojih poteh. Ni naša stvar, da vemo, kam gredo!«

Potem je stopila do praga, kjer so bile na podboju vrezane črte sončne ure. Nestrpno je rekla:

»Hitro pojed kaj, do Airanovega vzhoda moraš biti pri Učitelju.« Bila je ponosna, ker so njenega sina izbrali, da pojde v Stražarnico. Obenem pa je bila v skrbeh zanj, saj ni vedela, kaj se tam dogaja in kako bo jedel in kje bo spal.

»Saj je še dovolj časa, prišel bom!« je dejal Jan. Mati je za trenutek zastala in mu nato na hitro rekla:

»Pogrešala te bom!« Nato se je hipoma obrnila vstran, da ni videl njenih solz.

Obe šemački sta se zvili v klobčič ob steni ob Janovem novem, odkazanemu ležišču. Jan ju je gledal in pomislil, da to sploh ni slaba ideja. Še posebej, ker sta gabole nogi. Sedel je na rob preprostega pograda in si masiral podplate. Razmišljal je, da je še pred tremi dnevi sledil Mehkodlački v farolov gozd, kjer je srečal Belo. Sedaj pa sta obe spali ob njegovem pogradu v Stražarnici. Bal se je, da ju ne bodo pustili v Stražarnico, vendar so ju brez besed sprejeli. Še več, občudovali so ga, ker je prišel v spremstvu dveh šemačk, posebne pozornosti je bila deležna tudi bela dlaka Bele.

Njegov pograd je bil najbolj razkošen del njegove bivalne celice. Ampak ni bil iz farolovega lesa temveč iz bleščeče snovi. Iz takšne, kot jo je videl med shodom šemačk. Tudi miza in stol in majhna omara v kotu so bili iz te snovi. Pogladil jo je in otipal njen hlad in čvrstost.

»To bi bilo težko obdelovati. Je še bolj čvrsta kot farolovina.« Z nohti je potrkal po njej in užival v zvokih, ki so ga ustvarjali. Čez nekaj časa je tudi sam, zvit v klobčič kot obe živali, zaspal.

Z odprtimi ustmi in široko razprtimi očmi je Jan sedel na oblazinjenem stolu. Poslušal je in vpjal vsako Stražarjevo besedo. Vedel je, da tudi preostalih devet novincev od presenečenja zeva kot riba na suhem.

»Ljudje smo prišleki na tem planetu,« je razlagal Stražar in za njim so se prikazovale gibljive slike na velikem sliko-kazu. »Pred več kakor pet tisoč leti smo pristali na njem. Šemačke so vam ob spoznavanju zagotovo prikazale pristanek ognjenih kočij. Mi jim rečemo vesoljske ladje. To je bila zadnja postojanka, preden bi Luskinarji zavzeli Zemljo. Naš rodni planet je bil v veliki nevarnosti. Sem se je zgrnila silna vojska in naše obrambne postojanke so osvajali eno za drugo. Šemačke, katerih planet smo si izbrali za obrambo pred invazijo Luskinarjev, se na začetku niso preveč zanimale za nas. Odkrito povedano, tudi nam je bilo vseeno za njih. A nekako smo sobivali.

Ko so prišli Luskinarji in se pričeli hraniti tudi s šemačkami, so sklenile zavezništvo z nami. Saj ste ga ob spoznavanju tudi doživelni in skozi čas vašega učenja tukaj ga boste še večkrat doživelni. Pred mnogimi tisoči let smo ljudje začeli raziskovati in osvajati Galaksijo. Širili smo se in iskali naseljive planete. Ni jih bilo malo in zdelo se je, da smo v Orionovem kraku naše galaksije sami. Potem smo naleteli na Luskinarje ...«

Na sliko-kazu se je prikazala odurna slika bitja s podaljšanim gobcem polnih ostrih zob. Oči so bile na pecljih in so se premikale v vse smeri. Njegovo telo je bilo prekrito s temno zelenimi luskami. Vsaka je imela oster trn na koncu. Bili so večji in bolj mišičasti kakor ljudje.

Stražar je nadaljeval:

»Njihova tehnologija je za nekaj stopnj prehitevala našo. Ob tem so čisto pravi mesojedci in nimajo nobenih zadržkov, da se ne bi prehranjevali z lokalnimi bitji, samo da je njihova prenova na ogljični osnovi. Stik z njimi je bil krut in vojna je bila takojšnja. Pogajali smo se, a so zavrnili vse naše predloge. Še bolj jih je podžgalo, ko so okusili človeško meso.«

Jan se je stresel ob tej misli. Dvignil je roko:

»Luskinarje smo, tako si vsaj mislim, premagali?« Predavatelj je pokimal.

»Torej ... Ljudje smo se umikali pred njihovimi naleti s planeta na planet in naše področje se je vedno bolj ožalo. Verjetno bi izgubili vojno in Zemlja bi bila izgubljena za vedno, če ne bi prišli sem, na planet šemačk. Najprej smo se ogibali drug drugega, a ko so spoznale, da jih bodo Luskinarji pojedli tako kakor bodo pojedli nas, smo dobili njihova mentalna sporočila. Sklenili smo zavezništvo in s skupnimi močmi smo pregnali Luskinarje s tega planeta.

Nato smo šemačke vzeli s seboj na druge plane - stražarnice in omejili napredovanje Luskinarjev. Tukaj smo ljudje naseljeni le na tem delu planeta, imenovan Stražistanka. Tukaj je Stražarnica in vi boste postali Stražarji. Čakali boste, da pridejo Luskinarji in ko bodo prišli, boste skupaj s šemačkami obranili planet.«

Deset mladih fantov in deklet se je spogledalo med seboj in začeli so se pogovarjati drug čez drugega. Stražar – učitelj se je smehljal naslonjen na steno. Spomnil se je, kako je bilo njemu, ko je izvedel za skrivnost, ki je bila povedana le izbrancem. Ko so se pomirili, je nadaljeval:

»Ko smo jih premagali, smo jih vse, skupaj z njihovimi stroji zmetali v Brezno. Tako je nastala lokalna legenda o zлу, ki menda včasih prihaja iz Brezna. Pravzaprav jo Stražarji sami spodbujamo, kajti ravnice so vedno pokrite z oblačnim pokrovom, ki skrivajo pred pogledom vse, kar se dogaja

tam. Le šemačke s svojimi čuti obvladujejo neprijetno okolje in potujejo med planinami in planotami, ki štrlico iz oblačnega pokrova. Ljudem ni dovoljeno, da gremo tja. Včasih ... izjemoma, ko nas šemačke potrebujejo.«

Jan je spet dvignil roko. Stražar mu je pokimal, saj je bil zadovoljen, da ima pred seboj mladeniča, ki ga vse zanima. Jan je rekel:

»Kje so Luskinarji sedaj? Zakaj nas ne napadajo?«

»Po njihovem porazu so še nekajkrat poskusili z napadi. A ti so nenadoma ponehali. Luskinarji so se umaknili. Naši največji umi menijo, da so se nekje na drugem koncu Galaksije morali srečati še s kakšno raso in tudi z njimi voditi vojno. Mogoče niso mogli več voditi vojne na dveh ali celo na več frontah. Vsekakor ni znano, kaj se je zgodilo pred nekako tri tisoč leti. Luskinarji so nekega dne prenehali napadati ... In sedaj čakamo ter stražimo!«

»Torej so popolnoma in nenadoma izginili?« je vprašala ena izmed deklet za njegovim hrbotom.

»Da,« je pokimal Stražar. »Ni jih več! Za seboj so pustili tudi tiste planete, ki so jih že pridobili od nas. Vse je človeška rasa povrnila. Šli smo za njimi. Tudi njihovi planeti so bili prazni, izropani in brez življa. Dalje nismo šli, ker tudi nam primanjkuje virov in ljudi. Zdesetkano človeštvo se mora obnoviti in moramo biti v pripravljenosti. Vaša naloga je, da boste nova generacija stražarjev. Vsak dobi svojo zadolžitev pri topovih in projektilih ... Ti, Jan pa si izbran za medija, za našega diplomata med šemačkami ...«

Jan se je zamislil. Ko se je pogovarjal s prijatelji tukaj, nihče ni delil njegove izkušnje z mentalnimi slikami šemačk in nihče ni s seboj pripeljal dvoje živali. Pravzaprav jih sedaj ni več videl kot živali, temveč kot posebno inteligentno vrsto, enakovredno ljudem.

»Zakaj se pravi namen Stražarnice skriva pred ljudmi?« je počasi vprašal Jan. Stražar – učitelj se je nasmehnil.

»Zato, ker nas je to naučila vojna z Luskinarji,« je blago rekel. »Luskinarji so napadli le tiste planete, ki so nosili na sebi visoko tehnološki pečat, odtis razvite civilizacije. Tako smo s svojo dejavnostjo obrnili njihovo pozornost na ta planet. Tudi to je bil vzrok, da smo sklenili zavezništvo s šemačkami. Navsezadnje smo bili, čeprav nehote, krivi, da so trpele zaradi nas.

Zdaj so vsi stražarski planeti videti naseljeni le z nizko-tehnološkimi skupnostmi. Stražarnice so

zakrite in tu, globoko spodaj pod nami je v skrivnih dvoranah veliko različnega orožja in orodja. Tudi skupnost je dobro vodena in nihče ne trpi lakote. Vsak od vas ima po dvoje ali troje bratov in sester, ki bodo sčasoma okreplili človeštvo. Nepriravljene nas ne nihče več ne bo napadel.«

Hodili so v gosji vrsti za Stražarjem – učiteljem in glasno občudovali stroje in naprave, ki jim niso vedeli imena. Ob njem sta se smukali obe šemački. Videti je bilo, kakor da kontrolirata dogajanje in delovanje sistemov. Visoko zgoraj pod streho stražarnice je stal laserski top, vsaj tako ga je imenoval Stražar. Smeli so sesti v poveljniški sedež. Jan je sedel zadnji in šemački sta sedli na tla ob njem. Božal je tipkovnico, krmilno palico in rob poveljniške mize. Nenadoma je spet zaznal slike. Bela in Mehkodlačka sta se pogovarjali z njim. Videl je sveste in bitke, ki so jih nekoč vojevali ljudje in šemačke skupaj. Občutil je zmagoslavje, ko so pregnali Luskinarje s stražarskih planetov in presenečenje, ko jih nikjer več niso mogli odkriti. V to sta bila pomešana strah in previdnost. Videl je vso zgodovalo, vse zaporedje dogodkov, ki so pripeljali do tega trenutka, da je s šemačkama delil izkušnje.

Potem, ko je zašel Biran, je šel v park ob Stražarnici in se zazrl v nebo nad seboj. Občudoval je nešteto blešečih zvezd. Pred nekaj dnevi je sanjal o tem, da bi poletel kakor vibatros čez planjavo do planin na dalnjem obzorju. Zdaj pa ... Hej, zdaj bo skupaj s šemačkami nekoč odpotoval tja go ... med zvezde, mnogo dlje od obzorja. Tudi on bo nekoč branil človeštvo kot Stražar v Stražarnici.

<>

COLD IRON

by Joseph Rudyard Kipling

*Gold is for the mistress -- silver for the maid --
Copper for the craftsman cunning at his trade.
"Good!" said the Baron, sitting in his hall,
"But Iron -- Cold Iron -- is master of them all."*

So he made rebellion 'gainst the King his liege,
Camped before his citadel and summoned it to siege.
"Nay!" said the cannoneer on the castle wall,
"But Iron -- Cold Iron -- shall be master of you all!"

Woe for the Baron and his knights so strong,
When the cruel cannon-balls laid 'em all along;
He was taken prisoner, he was cast in thrall,
And Iron -- Cold Iron -- was master of it all!

Yet his King spake kindly (ah, how kind a Lord!)
"What if I release thee now and give thee back thy sword?"
"Nay!" said the Baron, "mock not at my fall,
For Iron -- Cold Iron -- is master of men all."

*Tears are for the craven, prayers are for the clown --
Halters for the silly neck that cannot keep a crown.
"As my loss is grievous, so my hope is small,
For Iron -- Cold Iron -- must be master of men all!"*

Yet his King made answer (few such Kings there be!)
"Here is Bread and here is Wine -- sit and sup with me.
Eat and drink in Mary's Name, the whiles I do recall
How Iron -- Cold Iron -- can be master of men all!"

He took the Wine and blessed it. He blessed and brake the Bread,
With His own Hands He served Them, and presently He said:
"See! These Hands they pierced with nails, outside My city wall,
Show Iron -- Cold Iron -- to be master of men all."

"Wounds are for the desperate, blows are for the strong.
Balm and oil for weary hearts all cut and bruised with wrong.
I forgive thy treason -- I redeem thy fall --
For Iron -- Cold Iron -- must be master of men all!"

*Crowns are for the valiant -- sceptres for the bold!
Thrones and powers for mighty men who dare to take and hold.
"Nay!" said the Baron, kneeling in his hall,
"But Iron -- Cold Iron -- is master of men all!
Iron out of Calvary is master of men all!"*

ŽELEZO HLADNÓ

Prevod Andrej Ivanuša

»Zlato za gospodične je, za dekleta srebro,
in baker za rokodelce je, spretne vse zelo.«
»Dobro!« rekel je Baron, sedeč v dvorani stari.
»A žezezo, žezezo hladnó njim vsem gospodari!«

Dvignil upor je proti Kralju, fevdnemu gospodu,
oblegal ga je v trdnjavi, kar temu ni bilo po godu.
»Nikamor,« na grajskem zidu dejal je kanonir stari.
»Moje žezezo, žezezo hladnó vsem zagospodari!«

Gorjé Baronu in njegovim vitezom pogumnim,
kanonske kugle položile so drugega za drugim.
Ujet je bil Baron in vržen v temno grajsko ječo
in to žezezo, žezezo hladnó mu ni bilo za srečo.

Kralj (kako prijazen je moj lord!) spravljivo reče:
»Kaj, če spustim te in vrnem ti bleščeče meče?«
»Ne,« rekel Baron je, »poklekni res ni moja stvar,
saj žezezo, žezezo hladnó nam vsem je gospodar.«

»Solze so za strahopetce, molitve za slabice one,
ki brez ovratnice tesné ne zmorejo z'držati krone.«
»Moje upanje je majhno, bridka moja je izguba,
da žezezo, žezezo hladnó vaša bi bila poguba!«

Znova Kralj (redki kralji taki so!) odgovori takoj:
»Tu je kruh in tu je vino, sedi, se krepčaj z meno.«
Jedli so, pili na Marijino ime, če ne vara me spomin,
kako žezezo, žezezo hladnó naj jim bode opomin.

Pili močno vino, blagoslovjeni kruh lomili so ob tem,
visoki lord z lastnimi rokami ga je nudil in dejal zatem:
»Glej! Te roke so prebodli žebliji izza grajskega zidu.
Torej žezezo, žezezo hladnó naj možem ne da miru.

Udarce naj nosijo močni, rane pustimo obupanim,
balzam, olje utrujenim srcem, od krivice obtolčenim.
Odpuščam tvoje ti izdajstvo, odkupim padec tvoj,
ker le žezezo, žezezo hladnó gospodari naj nocoj!

»Krone smelim, žeza krepkim, prestole, moč jim dati
možem mogočnim, ki drznejo si vzeti in tudi obdržati.«
»Nel!« rekel je Baron, klečeč v kraljevi dvorani stari.
»Ker žezezo, žezezo hladnó vsem možem gospodari!
Žezezo, žezezo hladnó s Kalvarije nam vsem gospodari!«

Jašubeg en Jered

novice iz Drugotnosti

VITEZI IN ČAROVNIKI
www.vitezicarovniki.com

JAŠUBEG EN JERED
NOVICE IZ DRUGOTNOSTI
www.drugotnost.si

DRUŠTVO ZVEZDNI PRAH
www.zvezdni-prah.si

DRUŠTVO PRIZMA
www.prizma.si

TOLKIENOVO DRUŠTVO GIL-GALAD
www.drustvogil-galad.si

FUTURUM
www.futurum.si

VODNIK PO ZF
vodnik-zf.info

MARA R. SIRAKO
www.marasirako.info

MARTIN VAVPOTIČ
martinvavpotic.wordpress.com

BOJAN EKSELENSKI
www.pisatelj.net

ANDREJ IVANUŠA
www.andros.si

MIHA REMEC
www.miha.remem

MIHA MAZZINI
mihamazzini.com

MIKI MUSTER
www.muster.si

IVAN SIVEC
www.ivan.sivec.net

VID LEGRADIČ
www.vtine.org/nr.html

WIKIPEDIJA
Prosta enciklopedija

SLOVENSKA WIKIPEDIJA
sl.wikipedia.org/wiki/Slovenska_znanstvena_fantastika

ZADNJA STRAN

V ZNAMENJU HLADNE SUŠE

Bojan Ekselenski

Obstoječa vladavina črno – rumenih telebajskov nam je dala histerično varčevalno mrzlico. Seveda se ne varčuje pri plačevanju tajkunskega zapitka. Varčuje se pri kulturi, zlasti knjigi. Naša javna agencija za knjige (JAK) je zaradi drastičnega rezanja, pravzaprav so ji izrezbarili drob in srce, ostala praktično samo papirnata institucija, namenjena sama sebi. Ideja, da bi šla javna agencija na lov za zasebnim zakladom, je seveda lahko nastala samo v preprihani glavi obstoječega odgovornega ministra. Oblast je šla na kvest uničevanja kulture, javnih servisov in vsega, kar diši po obče človeških vrednotah, pridobljenih v minulih stoletjih. Namesto v 21. stoletje nas ta četica neumnih rumenih in črnih mož vodi v 11. stoletje, v obdobje dogmatičnega enoumja, kurjenja neljubih ljudi in predvsem v svet brez pismenih ljudi. Glede na to, da imamo v parlamentu goljufe, ponarejevalce in lopove, ki imajo svojo poslansko skupino, je sovražen odnos do pismenosti popolnoma razumljiv. Žigi, Janezu in še komu se dogaja privatizacija naše države. Nekaznovano lahko serješ samo neizobraženim ljudem. V tem kontekstu malce pogrešam apokalipso, ki jo je prikazal film 2012. Fino bi bilo, če bi kdo po vladnih sobah počistil to nesnago in jo odplaknil v kanalizacijo zgodovine, kamor tudi sodi.

Spekulativna fikcija je, kako ironično, že najmanj na udaru. To pa zaradi tega, ker že do zdaj skoraj ni bila deležna kakšne javne podpore. Kulturniška srenja ima nas avtorje spekulativne proze in poezije za avtorje šunda, ne priznava nam status umetnikov in tudi obstoječe kulturniške institucije se obnašajo v tej smeri. Društvo Zvezdni prah, ki združuje avtorje spekulativne literature (članic in članov nas je 9 pisateljic in pisateljev), je bilo do zdaj deležno samo državnega drobiža, a od naših izdelkov plačamo polnomastne davščine.

Zavedamo se sledеčega - pisatelj mora v svoji ustvarjalnosti najti ravnotežje med osebno izpovednostjo in pripovedovanja zgodbe širokemu krogu ljudstva, saj je ljudstvo plačnik te kulture. Zavračamo všečnost klanu, ki ima roko v državni malhi. Nadalje zavračamo obstoj kulture zaradi nje same. Literatura ne sme biti namenjena samo avtorju. Napisati knjigo, ki jo potem v enem letu prebere recimo 10 ljudi in za to knjigo prejeti subvencijo, konkreten honorar in še državno plačevanje socialnih stroškov, je nepošteno do nas, ki se moramo poleg rednega dela znajti s pomočjo donatorjev (recimo sofinanciranje knjige Vitezi in Čarowniki: Indigo novi svet s strani podjetja Cinkarna d.d.) ali tvegamo lasten denar (Votlina skrivenosti). Ko se s svojim izdelkom znajdemo na trgu, pa se moramo spopasti z bizarnimi zakonitostmi, polnimi monopolnih in klanskih povezav, ki se rezultirajo z obilno točo polen pod noge. Tudi pri vstopu v knjižnice nam ni postlano z rožicami. Ker se nas drži »uradni« žig šunda, težje prodremo na police in še težje pridremo do verodostojnih recenzij (Revija Joker je tu svetla izjema).

Ampak samo nerganje je neproductivno brez predloga rešitve. Kakšno rešitev torej predlagam? Država naj uzakoni odkup recimo 300 izvodov leposlovnih (450 izvodov mladinske literature, a tu ne mislim del, kakršno je iztirjena pedofilska izpoved Vitana Mala Napačna odločitev) del domačih avtorjev. Naj določi minimalne standarde pri opremi knjige in po potrebi zgornjo ceno glede na stroške tiska. Zrazen je treba doreči še nekaj drobnarij in slovenska knjižna produkcija bi bila v boljši kondiciji ob najbrž nižjem javnem strošku. Bralci pa naj potem odločijo, kdo je vrhunski z izpososo. Zatem je, v cilju razbijanja obstoječih klanskih polmafiskskih združenj, nujno potrebno uzakoniti delitev knjižničnega nadomestila – dobi naj ga založba in seveda plačilo honorarja, ki pa ne sme biti zakonsko določeno. Tako bodo založbe začele gledati na branost svojih del.

Omejil bi nakup tujih bestselerjev, saj se tako javni denar pretaka v zasebne žepe, kar je nesprejemljivo. To je samo, tako na hitro, moj predlog za pravičnejšo delitev javnih sredstev za knjige. Seveda je moj predlog tako rokohitrsko napisan, a je dovolj dobra osnova za razmislek.

Sicer pa ... če tega ne berete, vas je odplaknila odrešitev apokalipse. Glede na to, kakšno vlado imamo, niti ne potrebujemo sodnega dne. Samo še tri leta te vlade in ne bomo potrebovali nobene apokalipse.